

TURKKI

Finlandiya'ya hoşgeldiniz

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

Ministry of Economic Affairs and Employment

P.O. Box 32, FI-00023 Government

Tel. +358 29 516 001

www.tem.fi

MEAE guidelines and other publications 2022:10 TR,
Finlandiya'ya Hoşgeldiniz

ISSN 2342-7922 (electronic publications)

ISBN 978-952-327-883-7

Contents: www.infofinland.fi

Design and layout: Sissy Oy

Finlandiya'ya hoşgeldiniz!

Elinizde, Finlandiya'ya yerleşmeniz için ilk aşamasında size yardımcı olmayı amaçlayan bir kılavuz tutuyorsunuz. Bu kılavuzda, diğer bilgilerin yanı sıra, ikâmet etme, bir işte çalışma, resmî yetkilikler hakkında bilgiler, ayrıca Fin toplumuyla ilgili temel bilgiler bulunmaktadır. Bu kılavuzdaki bilgiler, 'InfoFinland' adlı internet sitesinden derlenmiş olup, kılavuzda geçen konulara ilişkin ayrıntılı bilgiye bu siteden erişebilirsiniz. Göçmenlerin ülkeye uyum sağlamalarını desteklemek amacıyla Finlandiya'da bu konuya ilişkin olarak özel bir yasa çıkarılmış bulunmaktadır. Bu yasa gereğince, Finlandiya'ya göç eden her bireye Finlandiya'da yaşamakla ilgili ve Finlandiya toplumu hakkında bilgiler verilmektedir. Bu kılavuzun içinde yer alan bilgilerin tamamı şu an için sizinle ilgili değilse, bu kılavuzu saklayın. İleriki bir tarihte buna ihtiyaç duyabilirsiniz. Bu kılavuza ek olarak, ülkeye yerleşmeniz için olabildiğince akıcı bir biçimde gerçekleşebilmesi için size aynı zamanda bilgilendirme ve rehberlik hizmeti de sunulmaktadır. Pek çok farklı konuda daha ayrıntılı bilgi almak için özellikle bağlı bulunduğunuz belediyeye yada 'InfoFinland' adlı internet sitesinin yerel yönetimlere ayrılmış sayfalarına başvurabilirsiniz.

Finlandiya toplumunun bir parçası olmaya hoşgeldiniz!

Ayrıntılı bilgi için:

InfoFinland adlı internet sitesi: infofinland.fi

İnternetteki Finlandiya'ya hoşgeldiniz! kılavuzu: tem.fi/tervetuloa-suomeen

İçerik

1. Finlandiya'ya taşınıldığında	9
1.1. AB vatandaşları	9
AB vatandaşının oturma hakkının kaydedilmesi	12
1.2. AB dışındaki ülkelerin vatandaşları	13
İş için Finlandiya'ya.....	13
Girişimci olarak Finlandiya'ya.....	13
Öğrenim için Finlandiya'ya	15
Aile bireyi Finlandiya'da	16
Uzatılmış oturma izni	16
Sürekli oturma izni.....	17
Oturma izni sorunları	17
1.3. Kuzey ülkelerinin vatandaşları	17
1.4. İkametçi olarak kaydolma	18
Finlandiya ikametgâhı	19
2. Finlandiya'da yaşam	21
2.1. Finlandiya'ya yerleşmek	21
Finlandiya'ya uyum sağlama	21
Finlandiya'da günlük yaşam	23
Finlandiya'da fiyat seviyesi	24
Bir tercümana mı ihtiyacınız var?	24
Finlandiya'da sosyal güvence.....	25
Finlandiya vatandaşlığı	26
2.2. İş ve Girişimcilik	27
Finlandiya'dan iş	27
Finlandiya'da yabancı diploma.....	29
Çalışanların hakları ve sorumlulukları	30
Finlandiya'da iş ilişkisi kuralları ve maaş.....	30

Yıllık izin.....	30
İş güvenliği	31
Hastalandığınızda	31
Aile izni.....	31
Bonservis.....	31
Finlandiya'da şirket kurmak	32
Vergilendirme	32
Eğer işsiz kalırsanız	34
Fin iş kültürü	35
2.3. Fince ve İsveççe	37
Neden Fince veya İsveççe öğreneyim?.....	37
Fince dil öğrenimi	37
İnternette Fince	38
Dil becerisi resmi belgesi	38
Finlandiya'da İsveççe	39
2.4. İkamet	40
Finlandiya'da ikamet.....	40
Kiralık konut	40
Kira sözleşmesi	42
Daire satın almak.....	42
Konut yardımı	43
Konut sakininin hak ve yükümlülükleri.....	43
Konut güvenliği	46
Atıklar ve geri dönüşüm.....	48
2.5. Eğitim	49
Fin eğitim sistemi.....	49
2.6. Sağlık	52
Finlandiya'da sağlık hizmetleri	52
Çocuk sağlığı	54
Diş tedavisi	56
Ruh sağlığı	56
İlaçlar	57

2.7. Aile	58
Çocuk Finlandiya'da doğduğunda	58
Aile ve iş hayatı arasında denge	58
2.8. Kriz durumları	59
Ekonomik zorluklar	59
Ayrımcılık ve Irkçılık	60
Suçlar	61
Şiddet	62
İnsan ticareti ve zorunlu çalıştırma	63
2.9. Boş zamanların değerlendirilmesi	64
Kütüphaneler	64
Spor	64
Doğada gezinti	64
Dernekler	66
3. Finlandiya hakkında bilgiler	69
3.1. Finlandiya hakkında genel bilgi	69
Kısaca Finlandiya	69
Finlandiya'da trafik	70
Finlandiya medyası	72
Finlandiya'da din ve kültür	72
Finlandiya'da seçimler ve oy kullanma	74
Yasalar ve Haklar	74
Kadın ve erkek arasındaki eşitlik ve ayrımcılık karşıtlığı	75
Önemli kurumlar	76

1. Finlandiya'ya taşınıldığında

1.1. AB vatandaşları

Bir AB ülkesi vatandaşıysanız, Finlandiya'da oturma iznine ihtiyacınız yoktur. Finlandiya'da üç aydan fazla oturacaksanız, oturma hakkınızı kaydettirmeniz gerekir.

İsviçre ve Lihtenştayn vatandaşları için de geçerlidir. Geçerli bir kimlik kartınız veya pasaportunuz varsa Finlandiya'ya gelebilirsiniz. Finlandiya'da çalışma, girişimci olma ve eğitim alma haklarınız Finlandiya vatandaşının haklarıyla eşittir. Finlandiya'da geçiminizi kendiniz sağlamanız gerekir.

Oturma hakkınızın kaydını yaptırmadan Finlandiya'da en fazla üç ay ikamet edebilirsiniz. Finlandiya'da kalmak ve ikamet eden olarak kayıt olmak istiyorsanız, bir işiniz, faaliyet gösteren bir şirketiniz, eğitim yeriniz, uzun sürmüş bir aile bağınız veya yeterli gelir kaynağınız olmalıdır.

Eğer Finlandiya'ya en az bir yıl süreyle kalıcı olarak taşınıyorsanız ve bir belediyede ikamet etmek istiyorsanız, taşındığınızı Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine (Digi- ja väestötietovirasto) bildirin. Eğer Finlandiya'da ikamet ettiğiniz bir belediye (kotikunta) varsa, genellikle bu belediyenin hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

Finlandiya'da kesintisiz olarak üç aydan kısa bir süre ikamet edecekseniz oturma hakkınızın kaydedilmesi için başvuruda bulunmanıza gerek yoktur. Üç aylık ikamet her zaman Finlandiya sınırı dışına çıktığınız zamandan itibaren sayılmaya başlar.

İş için Finlandiya'ya

- AB vatandaşı olarak Finlandiya'da çalışma iznine ihtiyacınız yoktur. Ülkeye gelir gelmez çalışmaya başlayabilirsiniz.
- En yakın vergi dairesinden vergi kartı alın ve kartı işvereninize iletin. İşvereninizin maaş ödemesi ve gelir vergisi için vergi kartına ihtiyacı vardır.
- Finlandiya kimlik numarasına ihtiyacınız vardır. Kimlik numarası için Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine veya vergi dairesine başvurun. Yanınıza geçerli kimlik kartınızı veya pasaportunuzu ve ayrıca iş sözleşmenizi alın.
- Eğer Finlandiya'daki işiniz üç aydan daha uzun süreliyse, Finlandiya Göçmenlik Dairesinin Enter Finland hizmeti üzerinden veya en yakın Göçmenlik Dairesi hizmet noktasına giderek AB vatandaşı oturma hakkının kaydını yaptırın.
- Eğer Finlandiya'ya en az bir yıl süreyle kalıcı olarak taşıınıyorsanız ve bir belediyede ikamet etmek istiyorsanız, taşındığınızı Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine bildirin. Eğer Finlandiya'da ikamet ettiğiniz bir belediye varsa, genellikle bu belediyenin hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

Yurt dışından Finlandiya'ya çalışmak için geliyorsanız Finlandiya kimlik numarasına ihtiyacınız vardır. Kimlik numarasını:

- Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinden,
- Vergi dairesinden veya
- AB vatandaşı oturma hakkının kaydı esnasında Finlandiya Göçmenlik Dairesinden alabilirsiniz.

Finlandiya'da çalışan herkesin vergi kartı (verokortti) olmalıdır. İnşaat sektörü çalışıyorsanız ayrıca vergi numaranızın da olması gerekir. Vergi kartı ve vergi numarasını vergi dairesinden alabilirsiniz.

Girişimci olarak Finlandiya'ya

- Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) ÷lkelerinden birinde kalıcı bir ikamet yeriniz varsa AB vatandaşı olarak Finlandiya'da bir şirket kurabilirsiniz. Yabancı bir şirket de Finlandiya'da iş kurup faaliyetlerine başlayabilir.
- şirket faaliyetlerinin başladığını, Patent ve Tescil Kurulunun ticari siciline ve Vergi İdaresine şirket kurma bildirimini ile bildirin.
- Finlandiya'da üç aydan daha uzun ikamet edecekseniz, Finlandiya Göçmenlik Dairesinin Enter Finland hizmeti üzerinden veya en yakın Göçmenlik Dairesi hizmet noktasına giderek AB vatandaşı oturma hakkı kaydını yaptırın.
- Eğer Finlandiya'ya en az bir yıl süreyle kalıcı olarak taşınıyorsanız ve bir belediyede ikamet etmek istiyorsanız, taşındığınızı Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine bildirin. Eğer Finlandiya'da ikamet ettiğiniz bir belediye varsa, genellikle bu belediyenin hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

Öğrenim için Finlandiya'ya

- AB vatandaşı olarak Finlandiya'da onaylanmış bir eğitim kurumunda okumak için başvuru yapabilirsiniz.
- Eğer Finlandiya'da öğreniminiz üç aydan fazla sürecekse, Finlandiya Göçmenlik Dairesinin Enter Finland hizmeti üzerinden veya en yakın Göçmenlik Dairesi hizmet noktasına giderek AB vatandaşı oturma hakkı kaydı yaptırın.
- Eğer Finlandiya'ya en az bir yıl süreyle kalıcı olarak taşınıyorsanız ve bir belediyede ikamet etmek istiyorsanız, taşındığınızı Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine bildirin. Eğer Finlandiya'da ikamet ettiğiniz bir belediye varsa, genellikle bu belediyenin hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

Aile bireyi Finlandiya'da

- AB vatandaşıysanız ve bir aile bireyinizle yaşamak için Finlandiya'ya taşıyorsanız, aile bağları esasıyla AB vatandaşı oturma hakkı kaydı için Finlandiya Göçmenlik Dairesinin Enter Finland hizmeti üzerinden veya Göçmenlik Dairesinin bir hizmet noktasına giderek başvuru yapmanız gerekir.
- Eğer AB vatandaşı değilseniz ancak Finlandiya'da yaşayan aile bireyiniz AB vatandaşıysa, AB vatandaşı aile üyesinin oturma kartına ihtiyacınız vardır. Kart için Göçmenlik Dairesinin Enter Finland hizmeti üzerinden veya Göçmenlik Dairesinin hizmet noktasına giderek başvuru yapın.
- Eğer Finlandiya'ya en az bir yıl süreyle kalıcı olarak taşıyorsanız ve bir belediyede ikamet etmek istiyorsanız, taşıdığınızı Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine bildirin. Eğer Finlandiya'da ikamet ettiğiniz bir belediye varsa, genellikle bu belediyenin hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

AB vatandaşının oturma hakkının kaydedilmesi

Bir AB ülkesi vatandaşıysanız ve Finlandiya'da üç aydan fazla bulunmayı planlıyorsanız, ikamet hakkınızın kaydını yaptırmalısınız. Ülkeye giriş tarihinden itibaren üç ay içinde AB ülkesi vatandaşı ikamet hakkı kaydı için başvurun.

Göçmenlik Dairesinin yaptığı kayıt, ikamet yerinizin Nüfus ve Dijital Veri Dairesinde (Digi- ja väestötietovirasto) nüfus bilgi sistemine kaydedilmesinden farklı bir şeydir. Finlandiya'da kesintisiz olarak üç aydan az bir süre kalacaksınız ikametinizi Göçmenlik Dairesine kaydettirmenize gerek yoktur. Üç aylık ikamet her Finlandiya sınırlarının dışına çıkıp geri döndüğünüzde tekrardan başlar.

1.2. AB dışındaki ülkelerin vatandaşları

İş için Finlandiya'ya

Finlandiya'ya çalışma amacıyla geliyorsanız ve AB ülkesi veya Kuzey Avrupa ülkeleri dışında bir ülkenin vatandaşıysanız, oturma izniniz olması gerekir. Finlandiya'ya gelmeden önce oturma izni başvurusu yapmalısınız.

Oturma iznini almadan önce, Finlandiya'da bir iş bulmanız gerekir. İş bulduğunuzda, oturma izni almak üzere başvuru yapabilirsiniz.

Çalışmak için genellikle ya çalışma gerekçeli oturma iznine ya da gelir getiren bir iş yapabilmenize olanak tanıyan herhangi başka bir oturma iznine ihtiyacınız bulunmaktadır. Ne gibi bir iş yapacağınız, alınacak iznin türünün belirlenmesinde etkili olacaktır.

Girişimci olarak Finlandiya'ya

Finlandiya'da girişimci olmak istiyorsanız ve AB veya Kuzey Avrupa ülkeleri dışındaki başka bir ülkenin vatandaşıysanız, girişimcilik esaslı oturma iznine ihtiyacınız vardır. Finlandiya'da start-up firması kurmak istiyorsanız, start-up oturma iznine ihtiyacınız olacaktır. Oturma izninin Finlandiya'ya gelmeden önce alınması gerekmektedir.

Firmanızın kârlı olması ve firmanızdan kazandığınız gelirin geçiminizi güvence altına alması gerekir. Eğer firmanız, henüz geliri olmayan bir start-up girişimciliğiye, yeterli gelirinizi olduğunu başka gelir kaynaklarıyla ispatlayabilirsiniz.

Şirket sahibi olma esasıyla oturma izni verilmez. Oturma izni alabilmeniz için, Finlandiya'daki firmanızda kendiniz de çalışıyor olmalısınız.

Girişimcinin oturma izni

Girişimcilik esasıyla oturma iznine başvurmadan önce Patent ve Tescil Genel Müdürlüğü'nün (Patentti- ja rekisterihallitus) ticaret siciline firmanızın kaydını yaptırmalısınız. Eğer özel girişimciyseniz, yani ticari unvanınız varsa, oturma izni için Şirket kimlik numaranızın (Y-tunnus) olması gerekir. Eğer ilk oturma izniniz için başvuruyorsanız ve henüz Finlandiya'ya gelmediyseniz, şirket kimlik numarasına ihtiyacınız yoktur.

Oturma izni başvurusu işlemi iki aşamalıdır. İlk olarak, Ekonomik Kalkınma, Ulaştırma ve Çevre Merkezi (ELY-keskus) şirket faaliyetleri planı ve finansmanına bakarak şirketinizin kârlılığını değerlendirir. Ardından Finlandiya Göçmenlik Dairesi, oturma izni hakkında karar verir.

Finlandiya Göçmenlik Dairesinin sayfasında girişimcinin oturma izni hakkında daha detaylı bilgi bulabilirsiniz.

Startup oturma izni

Finlandiya'da startup şirketi kurmak istiyorsanız, büyüyen girişimcilere yönelik startup oturma izni için başvuruda bulunabilirsiniz. Startup oturma izni alabilmek için somut bir işletme faaliyet planınızın olması gerekir.

Startup esaslı oturma izni başvurusu işlemi iki aşamalıdır.

- Öncelikle Business Finland'den olumlu görüş belirten bir rapor almanız gerekir. Business Finland şirketinizin faaliyet modelini, yetkinliğini ve büyüme potansiyelini değerlendirir. Business Finland'in olumlu görüş belirten raporu olmadan startup oturma izni alamazsınız.
- Daha sonra Business Finland'den olumlu rapor aldığınızda, Finlandiya Göçmenlik Dairesine startup oturma izni başvurusu yapabilirsiniz. Business Finland'in raporu iki ay boyunca geçerlidir.

Finlandiya Göçmenlik Dairesinin ve Business Finland'in sayfalarında startup oturma izni başvurusu hakkında daha detaylı bilgi ve talimat bulabilirsiniz.

Oturma iznine başvurma

Girişimci veya startup oturma izni başvurusunu internette Enter Finland hizmeti üzerinden yapabilirsiniz. Başvuruyu yaptıktan sonra kimliğinizi kanıtlamak ve başvuruya eklediğiniz belgelerin asıllarını sunmak için en yakın Finlandiya yurt dışı temsilciliğine gitmeniz gerekir. İnternet üzerinden yapılan başvuruyu takip eden üç ay içinde temsilciliğe gitmelisiniz. Başvuru işlemlerinize ancak temsilciliğe gittiğiniz zaman başlanacaktır. Temsilciliğe gitmeden önce randevu almanız gerekir.

Öğrenim için Finlandiya'ya

Eğer 90 günden uzun süreyle Finlandiya'ya öğrenim amacıyla geliyorsanız ve AB ülkesi veya Kuzey Ülkeleri dışında bir ülkenin vatandaşıysanız, oturma izniniz olmalıdır. Oturma izninin Finlandiya'ya gelmeden önce alınması gerekmektedir.

Oturma iznini alabilmeniz için Finlandiya'da bir öğrenim yerinizin olması gerekmektedir. Finlandiya'da bulunan bir eğitim kurumundan kabul aldığınızda oturma izni için başvuru yapabilirsiniz.

Eğitim durumunuzun aşağıdaki şartlardan birini karşılaması gerekir:

- Eğitimin bir meslek veya diploma sağlaması
- Eğitim kurumları arasındaki ya da başka bir öğrenci değişim programına katılıyor olmanız
- Eğitim programınıza ilişkin tamamlayıcı ya da özel bir eğitimi tamamlıyor olmanız

İlkbahar veya sonbaharda okulların ortak başvurusunda eğitim yeri için başvurabilirsiniz. Bazı eğitimlerin ortak başvurusu (yhteishaku) ocak ayındadır. Eğitim yeri için ne zaman başvuru yapabileceğinizi zamanında öğrenin.

Eğitiminizi tamamladığınızda

Eğer işiniz yoksa, iş arama veya şirket kurma esasıyla oturma izni başvurusu yapabilirsiniz. Bu durumda en fazla bir yıllık oturma izni alabilirsiniz. Öğrenim esasıyla aldığınız izniniz bitmeden oturma izni için başvuru yapmalısınız. İş bulur bulmaz çalışmaya başlayabilirsiniz.

Eğer Finlandiya'da bir derece tamamladıysanız ve iş bulduysanız, çalışma esasıyla oturma izni başvurusu yapabilirsiniz. Mezun olduktan sonra Finlandiya'dan gitmiş olsanız bile, derecenizi tamamlamış olmanız esasıyla oturma iznine başvurabilirsiniz. İmzalı bir iş sözleşmeniz veya bağlayıcı bir iş teklifiniz olmalıdır.

Aile bireyi Finlandiya'da

Her aile bireyi oturma izni alamaz. İzni genellikle Finlandiya'da ikamet eden bireyin nikâhlı eşi, kayıtlı partneri, nikâhsız birlikte yaşadığı eşi, reşit olmayan çocukları ve reşit olmayan çocuğun ebeveynleri alabilir.

Uzatılmış oturma izni

Oturma izninizin geçerlilik süresi bitmek üzereyse ve Finlandiya'da ikamete devam etmek istiyorsanız, yeni bir geçici (sürelî) oturma iznine ihtiyacınız vardır. Uzatılmış oturma izniniz için, bir önceki oturma izniniz sona ermeden önce başvuruda yapmanız önemlidir. Uzatılmış izne, ancak Finlandiya'da bulunuyorsanız başvurabilirsiniz.

Bir önceki oturma izninizin süresi, başvurunun işlemde olduğu süre içinde dolarsa, Finlandiya'da ikamet etmeye devam edebilirsiniz ve genellikle, başvurunun işlemde olduğu süreçte çalışmaya da hakkınız olur. Oturma izninizin uzatması için gerekli başvuruyu bir önceki oturma izninizin sona erişinden sonra yaparsanız, Finlandiya'da ikamet edebilirsiniz, ancak, yeni oturma izninizi almadan çalışma hakkınız bulunmaz.

Göçmenlik Dairesi, ilk oturma izninizin dayandığı gerekçenin hala geçerli olması durumunda, size uzatılmış oturma iznini verecektir. Uzatılmış oturma izniniz için, ilk oturma izninizin dayandığı gerekçenin dışında bir gerekçeye dayanarak da başvuruda bulunabilirsiniz. Söz konusu oturma izninizin şartlarını karşılamamız gerektiğini unutmayın.

Uzatılmış oturma iznini alabilmeniz için, temel geçiminizi sağlayabilmek amacıyla yeterli gelire sahip olmanız gerekmektedir. Eğer bir aile bireyiniz de uzatılmış oturma iznine başvuracaksa, yeterli gelir şartı bu kişiyi/kişileri de kapsayacaktır. Belirli durumlarda Göçmenlik Dairesi yeterli gelir şartı gözetmez. Göçmenlik Dairesi'nin sayfasından, kimin gelir sahibi olması gerektiğini ve ne kadar geliri olması gerektiğini kontrol edebilirsiniz.

Sürekli oturma izni

Kalıcı oturma iznini (P) şu durumlarda alabilirsiniz:

- Finlandiya'da A-izniyle en az dört yıl yaşamış bulunuyorsanız ve
- Bu süre içerisinde yurt dışında iki yılı aşan süreyle ikamet etmediyseniz ve
- Uzatılmış oturma izninin verildiği koşullar hâlâ geçerliyse

Oturma izni sorunları

Oturma iznine ilişkin sorunlar ya da belirsizlikler varsa aşağıdaki yerlere danışabilirsiniz:

- Göçmenlik Dairesi (Maahanmuuttovirasto)
- Yurt dışındaki Finlandiya temsilcilikleri
- Kendi belediyenizin Finlandiya'da ülkeye taşınanlara yönelik rehberlik ve danışma hizmetleri
- Mülteci Danışmanlığı (Pakolaisneuvonta)
- Adli yardım büroları

1.3. Kuzey ülkelerinin vatandaşları

Eğer bir Kuzey Avrupa ülkesi vatandaşıysanız ve Finlandiya'ya taşıyorsanız, oturma izni için başvurmanıza ve ikametiniz için gerekçe sunmanıza gerek yoktur. Finlandiya'da, bütün Fin vatandaşlarıyla eşit koşullarda çalışabilir, girişimci olabilir veya öğrenim görebilirsiniz.

Eğer Finlandiya'da en fazla altı ay yaşamayı planlıyorsanız, Fin resmî makamlarına herhangi bir bildirimde bulunmanıza gerek yoktur.

Eğer Finlandiya'da altı aydan daha uzun süreyle yaşamayı planlıyorsanız, Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinin hizmet merkezinde kayıt yaptırın.

Yabancı kayıt bildirim formunu önceden doldurun. Formu Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinin hizmet noktasına bizzat götürün ve resmî kimlik belgenizi veya geçerliliği olan pasaportunuzu da yanınıza alın.

1.4. İkâmetçi olarak kaydolma

Kalıcı olarak Finlandiya'ya taşındığınızda, Finlandiya nüfus kayıt sistemine kaydedilirsiniz. Aynı zamanda Finlandiya kimlik numarası da alırsınız. Eğer bir belediyede ikamet istiyorsanız, genellikle Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine gitmeniz gerekir.

Nüfus kayıt sistemine tüm yabancıların adresleri kaydedilmez. Kayıt, sadece kayıt için gerekli koşullar doldurulduğunda yapılabilir.

Finlandiya kimlik numarası

Kimlik numarası 11 işaretli, doğum tarihi ve cinsiyete dayalı olarak oluşturulan bir sayı dizisidir.

Resmî kurumlarda, bankalarda ve işverenle yapılacak işlemler için kimlik numaranız olmalıdır. Aynı kimlik numarası başka hiç kimsede olamaz. Nüfus kayıt sistemine kaydınız yapıldığında kimlik numarası da alırsınız.

Finlandiya'da yasal olarak ikamet ediyorsanız kimlik numarası alabilirsiniz. Yasal olarak ikamet, örneğin oturma iznine, AB içinde serbest dolaşıma, vizeye veya vizeden muafiyete dayalıdır. Ek olarak, aşağıdaki koşullardan biri de karşılanıyor olmalıdır:

- Finlandiya'daki iş, eğitim veya benzer nedenler için kimlik numarasına ihtiyacınız vardır.
- Aile bireyinizin Finlandiya'da hâlihazırda kayıtlı bir adresi bulunmaktadır.
- Göçmenlik Dairesi size oturma izni veya oturma kartı vermiştir veya AB vatandaşının Finlandiya'da oturma hakkı kaydınızı yapmıştır.

Kayıt olabileceğiniz ve kimlik numarasını isteyebileceğiniz yerler:

- Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesi
- Vergilendirme için kimlik numarasına ihtiyacınız varsa, vergi daireleri.

Ayrıca, Göçmenlik Dairesi de genellikle oturma izni veya AB vatandaşının oturma hakkının kaydı veya AB aile üyesinin oturma hakkı için karar verirken kimlik numarası verir.

Kimlik numaranızı Göçmenlik Dairesi veya Vergi İdaresinden aldıysanız, ancak adres ve aile ilişkileri bilgilerinizin nüfus kayıt sistemine kaydedilmesini istiyorsanız, bunların kaydını Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinden talep etmeniz gerekir.

Finlandiya ikametgâhı

Belediyeler sakinleri için birçok hizmet sunmaktadır. Belediyenin hizmetleri, örneğin, sağlık hizmetleri, eğitim ve çocuklar için erken çocukluk eğitimidir. Eğer Finlandiya'da ikamet ettiğiniz bir belediye varsa, genellikle bu belediyenin hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

Sizin ve diğer aile bireylerinizin Finlandiya'da bir belediyede ikamet hakkı olup olmadığını açıklığa kavuşturmanızda fayda var. Finlandiya'da bir belediyede ikamet hakkı, Belediye İkamet Yasası tarafından belirlenmektedir. Kendi yerleşim yerinizin Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinden, Finlandiya'da bir belediyede ikamet hakkınız olup olmadığını öğrenebilirsiniz.

Finlandiya'da bir belediyede ikamet edebilmek için, Finlandiya'da sürekli olarak yaşamanız gerekmektedir. Finlandiya'da geçici olarak yaşıyorsanız; örneğin, Finlandiya'ya öğrenim için ya da iş nedeniyle en çok bir yıllığına taşınmışsanız, normal koşullarda Finlandiya'da bir belediyede ikamet alamazsınız.

2. Finlandiya'da yaşam

2.1. Finlandiya'ya yerleşmek

Finlandiya'ya uyum sağlama

Finlandiya'da yerleşmenize, iş bulmanıza ve dil öğrenmenize yardımcı olacak çeşitli hizmetler bulunmaktadır. Bu hizmetler, örneğin, ilk durum değerlendirmesi, entegrasyon planı ve entegrasyon eğitimidir. Aile bireyleriniz de sizinle beraber Finlandiya'ya taşınıyorsa, onların da bu hizmetlerden faydalanma hakkı olabilir.

Uyum sürecine yardımcı olan hizmetler

Göçmenler için danışma

İş ve Geçim Kaynakları Bürolarında ve yerel yönetimlerde göçmenlere yönelik hizmet veren danışmanlar bulunmaktadır. Bu danışmanlar sizin Finlandiya'ya uyum sağlamanız konusunda size yardımcı olurlar. Danışmanlardan örneğin şu konularda bilgi edinebilirsiniz:

- uyum süreci ve uyum sürecini destekleyen hizmetler,
- çalışma yaşamı,
- eğitim ve öğrenim.

Başlangıç analizi

İlk değerlendirme görüşmesinde resmî görevli, hangi hizmetlerin entegrasyon süreciniz boyunca faydalı olacağını sizinle birlikte değerlendirir. İlk değerlendirme görüşmesinde resmî görevli, örneğin, eğitim durumunuzu, iş deneyiminizi ve dil becerinizi açıklığa kavuşturur. Bu ilk değerlendirme görüşmesini, Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu veya belediyeniz yapar. Ancak, bir eğitim kurumu gibi başka bir yerde de yapılabilir. Bu, hangi belediyede ikamet ettiğinize bağlıdır.

Örneğin, Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu veya bağlı olduğunuz belediyeden, entegrasyon süreci ilk değerlendirmesini yapmalarını isteyebilirsiniz. Göçmenlere yönelik danışmalardan, ilk değerlendirme ve değerlendirmenin, bağlı olduğunuz belediyede nasıl yapılacağı hakkında daha detaylı bilgi alabilirsiniz.

Uyum sağlama planı

Eğer entegrasyon için desteğe ihtiyacınız olursa, ilk değerlendirme görüşmesi sonrasında resmî görevli sizinle birlikte bir entegrasyon planı hazırlar. Entegrasyon planı en azından Şu durumlarda yapılır:

- İşsiz bir iş arıyorsanız veya
- Temel geçim desteği alıyorsanız veya
- 18 yaşımdan küçükseniz ve Finlandiya'da bir veliniz yoksa.

Entegrasyon (uyum) planına, uyum süresince size faydası olacak konular yazılır. Bu plan, Fince dil eğitimi, başka eğitimler veya staj içerebilir. Entegrasyon planını, TE-Bürosunda bir istihdam uzmanı ile veya bağlı olduğunuz belediyenin istihdam hizmetleri veya sosyal hizmetler ofisi aracılığıyla yapabilirsiniz.

Uyum süreci planının en geç, ilk kez oturma izniniz almanızı ya da oturma hakkınızın kaydedilmesini izleyen üç yıl içinde yapılması gerekmektedir. Uyum süreci planının uzunluğu, uyum süreciniz sırasında ne derecede desteğe gereksinim duyuyor olmanıza bağlıdır. Uyum süreci planı normalde en çok üç yıl geçerli olabilir. Bazı özel durumlarda bu süre beş yıla çıkartılabilmektedir.

Sizin için uyum sağlama planı yapıldığında plana uymanız önemlidir.

Eğer çalışıyorsanız, entegrasyon sürecinde bazen işvereniniz size yardımcı olabilir. İşvereniniz, örneğin, sizin için Fince dil kursu arayabilir. Konu hakkında işverenimize danışabilirsiniz.

Uyum süreci eğitimi

Entegrasyon planınız yapıldığında, entegrasyon eğitimine katılabilirsiniz. Entegrasyon eğitimi farklı eğitim kurumları tarafından düzenlenir. Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu veya belediyeniz sizi entegrasyon eğitimine yönlendirecektir. Entegrasyon eğitimine genellikle Fince veya İsveççe öğrenmek de dâhildir. Ayrıca bu eğitimde Fin toplumu, kültürü ve çalışma hayatını da tanırırsınız.

Finlandiya'da günlük yaşam

Banka hesabı

Para işlerinizi yürütebilmek için Finlandiya'da bir banka hesabınızın bulunması gerekir. Kendiniz için en uygun seçeneği bulabilmek amacıyla farklı bankaların hizmetlerini ve ücretlerini karşılaştırmanızda yarar vardır.

Bir banka hesabı açarken, pasaportunuzu, yabancı kimlik kartınızı ya da herhangi başka bir resmi kimlik belgesini bankaya sunmanız gerekmektedir. Pasaportunuz ya da yabancı kimlik kartınız yoksa, bankanın ne tür bir kimlik belgesini kabul ettiğini önceden kontrol etmeniz yarar bulunmaktadır. Bazı bankalar, Finlandiya yetkililerince verilmiş yabancı pasaportunu ya da seyahat belgesi olarak kabul gören herhangi başka bir kimlik belgesini kabul etmektedirler. Bazı durumlarda, belgenize kimliğinizin saptanamadığı yolunda bir not düşülmüşse, banka kimliğinizin aydınlatılabilmesi amacıyla başka açıklamalar da talep edebilir.

Banka hesabı açtığınızda, internet bankacılığı şifreleri için de başvuruda bulunmanızda yarar vardır. İnternet bankacılığı şifrelerinin yardımıyla, örneğin, birçok resmî işinizi internet üzerinden halledebilirsiniz. Yine de, şifrelerin edinilmesine ilişkin olarak, banka hesabının açılması için koşullardan daha sıkı şartlar koşulmaktadır. Bazı durumlarda bir banka hesabınızın bulunmasına rağmen, size internet bankacılığı şifreleri verilmeyebilir.

Yabancı kimlik kartı

Kim olduğunuz saptanmış ve kimliğiniz güvenilir bir şekilde doğrulanmışsa polis size yabancı kimlik kartı verebilir. Kimlik doğrulanması kimliğinizi belirten bir belge yoluyla yapılabilir. Bu tür bir belgeniz yoksa parmak izleriniz oturma izni kartına ya da oturma kartına kaydedilmiş parmak izleri ile karşılaştırılabilir. Diğer şartlar:

- Geçerli oturma izni ya da oturma kartınızın olması veya oturma hakkınızın kaydedilmiş olması
- Finlandiya'da ikametgâh yeriniz olması
- Bilgilerinizin nüfus bilgi sistemine kaydedilmiş olması

Sigortalar

Konutunuzda sürdüreceğiniz yaşantınız için konut sigortası yaptırmanızda yarar vardır. Konut sigortası, örneğin, mobilyalarınızın ya da diğer eşyalarınızın başına gelebilecek hasarı karşılar. Ev sahipleri, kiralık konutlar için genellikle konut sigortası talep eder. Birden fazla sigorta firmasından fiyat teklifi talebinde bulunmanızda yarar var. Kendinize ait bir otomobiliniz bulunuyorsa, yasa gereği trafik sigortası yaptırmanız gerekmektedir.

Telefon

Finlandiya'da bir telefon hattı satın aldığınızda, Finlandiya telefon numarasını da edinmiş olursunuz. Telefon hatlarını farklı şirketler satmaktadır. Bir telefon hattı hesabı açarken, Finlandiya kimlik numarasına gereksiniminiz bulunur ve adresinizin de Finlandiya'da olması gerekir. Genellikle ödeme sicili bilgilerinizi de, yani, faturalarınızı ödemiş olduğunuz ve kredi bilgileri sicilinize herhangi bir kayıt düşülmemiş olduğunu gösteren bilgileri sunmanız gerekmektedir. Yoksa, telefon hattı için ön ödeme yapmak zorunda kalabilirsiniz.

İnternet

İnternet hizmet sunucusuyla anlaşma yaparsanız, evinizde internet bağlantısına kavuşursunuz. Anlaşma yapmadan önce hizmet sunucuların fiyatlarını karşılaştırmanız iyi olur. Finlandiya'da birçok internet bağlantısı sunan çeşitli girişimler bulunmaktadır. Bu şirketleri örneğin internet arama motorlarından, arama motorunun metin alanına internet hattı "internetliittymä" diye yazarak arayabilirsiniz. Girişimlerin ücretleri çok değişkenlik göstermektedir.

Finlandiya'da fiyat seviyesi

Finlandiya'da maaş, yaşam masrafları ve vergiler AB ortalamasının bir miktar üzerindedir. Bununla birlikte, birçok hizmet vergiler sayesinde finanse edilmektedir ve bu hizmetler ülke sakinleri için, diğer birçok ülkeye nazaran daha ucuzdur.

Bir tercümana mı ihtiyacınız var?

Eğer Finli bir yetkili ile görüşmeniz gerekiyor ama Fince ya da İsveççe bilmiyorsanız veya görevli ile konuşabileceğiniz ortak bir diliniz yoksa, birtakım durumlarda tercümanlık hizmetlerinden yararlanma hakkınız olabilir. Bu gibi durumlarda yetkili, tercüman çağırarak ve tercüman hizmetini ödeyecektir.

Tercümanın yetkili tarafından çağırılması ve ödenmesi, yetkilinin başlattığı hususlar için geçerlidir. Ama bu her defasında mümkün olmayabilir. Eğer tercümana ilk değerlendirmenin ve uyum sağlama planının yapılması için ihtiyaç duyuyorsanız, tercüman çağırarak yetkilinin sorumluluğudur. Bu konu hakkında yetkili ile önceden iletişime geçebilirsiniz.

Tercümanı kendiniz çağırır ve öderseniz, ne zaman isterseniz tercüman kullanabilirsiniz.

Tercümanın görevi; yetkiliyle aranızda geçen konuşmaları çevirmektir. Tercüman sadece tercüme eder, dolayısıyla diğer konularda tercüman size yardımcı olamaz. Tercüman tarafsızdır, sizin ya da yetkilinin tarafında olamaz.

Birçok firma tercüme hizmeti sunmaktadır. Örneğin, internetin arama motorlarıyla bu şirketlere ulaşabilirsiniz. Finlandiya Çevirmenler ve Tercümanlar Derneğinin internet sayfasında, çevirmen ve tercüman araması yapabileceğiniz bir arama motoru bulunmaktadır.

Finlandiya'da sosyal güvence

Finlandiya'da sosyal güvenliğin amacı, değişen hayat şartlarında insanlara yeterli gelir kaynağı sağlamaktır. Örneğin hastalanmanız hâlinde veya çocuk sahibi olduğunuzda ekonomik desteğe ihtiyacınız olabilir. Çalışıyor veya kalıcı olarak Finlandiya'da ikamet ediyorsanız maddi destek alma hakkınız olabilir.

Bu bölümde, Finlandiya'da ikamete dayalı ve Kela tarafından sağlanan sosyal güvence hakkında bilgiler verilmektedir. Finlandiya'da sosyal güvence ayrıca belediyeler, işsizlik kasaları, emeklilik kurumları ve diğer sigorta kurumları tarafından da sağlanmaktadır.

Kela, örneğin çocuklu ailelere, işsizlere, öğrencilere, engelli bireylere ve uzun süreli bir hastalığı olan veya rehabilitasyon ihtiyacı olanlara destek parası ödemektedir. Belirli durumlarda Kela'ya konut masrafları için destek başvurusu da yapılabilir.

Finlandiya sağlık sigortanız varsa size Kela kartı verilir. Kartınızı gösterdiğinizde eczanede ve birçok özel klinikte masraflarınızın bir kısmı karşılanır. Bu durumda, doğan masraflar için sadece katılım payı ödersiniz.

Kela'nın parasal destek gerekçeleri yasalarda belirtilmiştir. Destek için başvuruda bulunduğunuz da Kela, Kela'nın desteklerini alma hakkınız var mı inceleyecektir. Bu temelli olarak Finlandiya'da oturmanıza ve de Finlandiya'da çalışmanıza bağlıdır. Kela, herhangi bir destek konusundaki kararını her başvuranın hayat şartlarını bireysel olarak ele alarak verir.

Her başvuranın hayat şartları ve destek gereksinimleri farklı olduğundan, Kela'nın verdiği parasal desteğin de miktarı farklıdır. Her başvuruda kendi bireysel durumunuzu belirtiniz.

Kela'nın desteklerinden yararlanma hakkı

Temel olarak, Finlandiya'da sürekli olarak yaşıyorsanız Kela'nın desteklerini alabilirsiniz. Yasalar, sürekli olarak yaşamının ne anlama geldiğini belirlemiştir.

Finlandiya'da çalışıyor olmak da size Kela'nın desteklerinden yararlanma hakkı sağlayabilir.

Kela'nın desteklerinden yararlanma hakkınız var mı? Bu, Finlandiya'ya nereden taşındığınıza bağlıdır:

- Bir Avrupa Birliği (AB) veya Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) ülkesinden, Birleşik Krallıktan veya İsviçre'den veya
- Başka bir ülkeden.

Ayrıca destek alabilmeniz Finlandiya taşınma sebebinize bağlıdır, örneğin

- çalışan ya da girişimci olarak
- öğrenci olarak
- aile ferdi olarak
- gönderilmiş çalışan olarak

Kela'nın desteklerinden yararlanabilmek için Finlandiya'da kalıcı ikamet veya çalışma şartı koşulur

Finlandiya'ya taşındığınız zaman Kela önce sosyal güvence kanun hükümlerinde tanımlandığı şekilde Finlandiya'ya temelli olarak taşınıp taşınmadığınızı değerlendirilmesini yapar.

Finlandiya'ya temelli olarak taşınmadığınız değerlendirilmesi yapılırsa, çalışma sebebiyle Kela'nın desteklerinden yararlanma hakkınız olabilir.

Finlandiya vatandaşlığı

18 yaşını doldurduğunuzda, Finlandiya'da yeterince sene sürekli yaşadığınız, yeterli sözlü ve yazılı Fince ya da İsveççe biliyorsanız ya da Fince veya Finlandiya İsveççesi işaret dilini eş değer derecede biliyorsanız ve kimliğiniz güvenilir bir şekilde tespit edildiyse Finlandiya vatandaşlığına başvurabilirsiniz. Bunlar dışında başka şartlar da vardır; örneğin, geçiminizi nereden sağladığınızı belirtmeniz gerekir. Aynı zamanda velayetinizde olan reşit olmayan çocuk için de vatandaşlık başvurusunda bulunabilirsiniz.

2.2. İş ve Girişimcilik

Finlandiya'dan iş

Eğer Finlandiya'da iş arıyorsanız, açık olan pozisyonları araştırın, kendinize bir ağ kurun, bilgi ve becerilerinizi belli bir seviyede tutun ve ilginizi çeken iş yeri ve firmalarla doğrudan iletişime geçin. Ayrıca Fince ve İsveççe öğrenmek de avantajınıza olacaktır.

İş ilanları

İnternetteki iş ilanları sayfalarından, gazetelerden veya sosyal medya hizmetlerinden (örneğin Facebook ve LinkedIn) iş ilanlarına bakın. Arama motorunun arama satırına "avoimet työpaikat" yazarsanız iş ilanları sitelerine ulaşabilirsiniz.

Çevre oluşturun, bilgi ve becerilerinizi muhafaza edin

İş ararken çevrenizin size yararı olacaktır. Çevrenizi tespit edin ve çevrenizden faydalanın. Öğretmenleriniz, okul arkadaşlarınız, tanıdıklarınız, eski iş arkadaşlarınız ve patronlarınız da çevrenizin bir parçası olabilir.

Aktif olun. Becerilerinizi muhafaza edin, kendi alanınızın etkinliklerini ve haberlerini takip edin, tamamlayıcı eğitimlere katılın, ayrıca bilgi ve becerilerinizi geliştirin.

Fince veya İsveççe öğrenin

Dil bilerseniz daha kolay iş bulur ve Finlandiya toplumunda işlerinizi halledebilirsiniz. Fince ve İsveççeyi çeşitli kurslarda ya da kendi kendinize internette öğrenebilirsiniz.

İş ararken sosyal medyadan faydalanın

Facebook ve LinkedIn gibi internet sosyal ağ hizmetleri, iş aramak için iyi araçlardır. Birçok işveren Twitter'ı da iletişim kanalı olarak kullanır. Bu hizmetlerden açık iş yerleri hakkında bilgi arayabilir ve kendi meslek çevrenizi oluşturabilirsiniz. Sosyal medya aracılığı ile kuruluşların faaliyetleri hakkında önemli bilgiler ve farklı sektörlerin güncel konuları hakkında bilgi edinebilir ve sohbetlere katılabilirsiniz.

İşveren ile doğrudan iletişime geçin

İlgilendiğiniz kuruluşlarla doğrudan iletişime geçip açık iş pozisyonları var mı diye sorabilirsiniz. Açık iş pozisyonlarının çoğu saklıdır. Bunlar açık iş ilanlarında gözükmez ve işverenler çalışanları kendi çevrelerinden ararlar. Doğrudan işverene telefon edebilir ya da e-posta yoluyla açık iş başvurusu gönderebilirsiniz. Çoğu kez açık iş başvurusunu şirketin internet sayfalarından da gönderebilirsiniz.

İş aracılığı hizmetleri

İş aracılığı hizmetleri sunan bir şirket aracılığı ile de iş arayabilirsiniz. İş kısa zamanlı olabilir ama bu şekilde faydalı tecrübeler edinebilir ve çevrenizi genişletebilirsiniz. Şirket ile sözleşme yapıldıktan sonra bu şirket sizi başka bir işverene gönderir. Bu tür bir şirket aracılığı ile daimî bir iş de bulabilirsiniz.

Serbest çalışan ya da girişimci olarak iş yapın

Serbest çalışma kalıcı bir iş ilişkisi olmadan birçok çalıştırana iş yapmak anlamına gelir. Vergi işleri ve emeklilik ödemeleri konuları ile serbest çalışanın kendisinin ilgilenmesi gerekir.

Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu ile belediyelerin istihdam hizmetleri iş arama konusunda destek sunmaktadır

Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu, yani TE Bürosundan ve bağlı olduğunuz belediyenin istihdam hizmetlerinden, iş arama, açık iş pozisyonları ve okullar hakkında rehberlik alabilirsiniz.

İşiniz yoksa ya da işsiz kalırsanız, en geç ilk işsizlik gününde TE-Bürosuna kayıt yaptırın.

Finlandiya'da yabancı diploma

Başka bir ülkeden diploma aldıysanız, Finlandiya'da çalışmak veya eğitim görmek için diplomanın tanınması kararına ihtiyaç duyulabilir.

Birçok durumda işveren, eğitim kurumu veya yüksekokul yabancı bir ülkenin diplomasının nasıl bir yetkinlik ve nitelikler vermiş olduğunu değerlendirir.

Belli bir seviyede yüksekokul diploması talep edilen, yasalara tabi bir meslekte çalışmak ya da görev almak istiyorsanız Eğitim Dairesi veya başka bir resmi kurumunun tanınma kararına ihtiyacınız olacaktır.

Yabancı bir akademik derece ve diplomanın tanınması başvurusunu, Opin-topolku.fi-hizmeti üzerinden elektronik form doldurarak Eğitim Kurulu'na gönderebilirsiniz.

Finlandiya yasalarında her görev için belli bir eğitim ya da belli seviyede bir diploma talep edilmez. Örneğin; özel sektördeki işveren, yurtdışında tamamlanmış eğitimin görev için yeterli nitelikler verip vermediğini kendisi değerlendirir.

Finlandiya'da bazı meslekler yasalara tabidir. Bu, belirli meslekler için ne tür bir eğitimin talep edildiğinin yasalarla belirlenmiş olduğu anlamına gelir. Bu tür meslekler örneğin; fizyoterapist, doktor, diş doktoru, eczacı, hemşire, avukat, muhasebeci, sınıf öğretmeni ve baca temizleyicisidir.

Bu tür mesleklerin resmi yetkilileri, yasalara tabi mesleklerin icra edilmesi ya da meslek unvanının kullanımı konusunda karar verirler. Örneğin; sosyal ve sağlık hizmetleri dallarında Valvira ve eğitim dalları için Eğitim İdaresi karar verir. Karar ücrete tabidir.

Meslek eğitiminizi yurtdışında tamamladıysanız, Eğitim İdaresi'nden konu hakkında rapor alabilirsiniz. Raporda eğitim programının seviyesi, içeriği ve eğitimin tamamlanmış olduğu ülkede diplomasının ne tür görevler için yeterlilik sağladığı belirtilecektir. Yine de rapor Finlandiya'da yasalara tabi mesleği icra edebilmeniz için yeterlilik tanımaz.

Çalışanların hakları ve sorumlulukları

Finlandiya'da çalışanların:

- toplu iş sözleşmesine göre bir maaş ve diğer asgari koşullara,
- yasaların ve sözleşmelerin verdiği güvenceye,
- sendikalara katılmaya,
- sağlıklı ve güvenli bir iş ortamına hakları vardır.

Çalışanların

- işini titiz bir şekilde yapma,
- üzerinde uzlaşılan iş saatlerine uyma,
- yönetiminin verdiği tavsiyelere uyma
- işverenle rekabet edecek işlere girmeyi kabul etmeme
- iş ve meslek sırlarını tutma
- işverenin yararını düşünme sorumlulukları vardır

Göçmenlere iş ilişkisi danışmanlığı

İş ilişkisi hakkında sorularınız ya da sorunlarınız varsa göçmenlerin iş ilişkisi danışmanlığı ile iletişime geçebilirsiniz. Danışmanlığı Finlandiya İşçi Sendikaları Konfederasyonu SAK vermektedir. Sendika üyesi olmamanıza rağmen bilgi alabilirsiniz. Avukat örneğin iş sözleşmesi, maaş ya da çalışma saatlerine ilişkin sorularınızı yanıtlar. Ücretsiz danışmanlık Fince ve İngilizce olarak verilir.

Finlandiya'da iş ilişkisi kuralları ve maaş

Finlandiya'da çalışanın hakları yasalarda ve toplu iş sözleşmelerinde açıkça belirtilmektedir. Maaş, çalışma saatleri, tatiller ve diğer şartlar üzerinde anlaşılmıştır. Yeni bir iş yerinde çalışmaya başladığınızda, işverenle, bütün çalışma şartlarının belirtildiği yazılı bir iş sözleşmesi yapmanız yararınıza olur.

Yıllık izin

Yıllık izin kanununa göre Finlandiya'da çalışanların yıllık izin ya da izin parası alma hakkı vardır. Yıllık izin gün sayısı ve izin süresinden ödenen maaş veya izin parası, yıllık izin kanununa ve işvereni bağlayan toplu iş sözleşmesine göre hesaplanır. Koşulları toplu iş sözleşmesinden kontrol edin ya da iş yerinizin personel işleri sorumlusuna sorun.

İş güvenliği

Finlandiya'da iş güvenliğine çok dikkat edilmektedir. Herkesin güvenli bir şekilde çalışmasından işveren sorumludur. Çalışanın kendisi de, işini güvenli bir şekilde yaptığından ve çalışma talimatlarına uyduğundan emin olmalıdır.

Hastalandığınızda

Hastalandığınızda ya da bir kaza geçirdiğinizde işe gitme hakkına sahipsiniz. İşverenin hastalık süresi boyunca size maaş ödeme yükümlülüğü vardır. Hastalanmanız durumunda, işe gidemeyeceğinizi vakit kaybetmeden amirinize bildirin.

Aile izni

Aileye bir çocuk doğduğu zaman ebeveynlerin aile iznine ayrılma, yani evde kalıp çocuğa bakma hakları vardır.

Aile izninizi, işvereninize en geç iki ay öncesinden bildirin. Eğer işsizseniz, aile iznini TE hizmetlerine veya belediyenizin istihdam hizmetlerine bildirin.

Aile izinleri genelde maaşsız izinlerdir. Aile izni süresince maaş alınamayacağı için, iş sözleşmenize bağlıdır. Bu konuda işvereninizden bilgi edinin.

Bonservis

İstihdamın bitiminde, talep etmesi halinde çalışanın işverenden bir bonservis alma hakkı vardır. İstihdam süresinin ve görevlerin yazıldığı bonservis önemli bir belgedir. Ayrıca, çalışan istihdamın sona erme nedenini ve çalışanın mesleki becerisi ile davranışı hakkında bir değerlendirmenin yazılmasını da talep edebilir.

Finlandiya'da şirket kurmak

Vatandaşlığınıza bakılmaksızın Finlandiya'da şirket kurabilirsiniz. Önemli olan Finlandiya'da bulunma hakkınızın, gerekli mesleki bilgi ve eğitiminizin ve de yeterli Fince dil bilginizin olmasıdır.

Girişimci danışmanlığına danışın

Finlandiya'da isteyen herkes ücretsiz girişimci danışmanlığına başvurabilir. Aşağıdakiler danışmanlık hizmetleri sunmaktadır:

- Yeni Girişim Merkezleri
- Geçim Kaynakları, Ulaşım ve Çevre Merkezleri (ELY-Merkezleri)
- Çalışma ve Geçim Kaynakları Büroları (TE-Büroları)
- Girişim Finlandiya (internet sayfaları ve telefon aracılığıyla)

Aklınıza iyi bir girişim fikri gelirse, en yakındaki girişimci hizmet merkezine başvurun. Bilirkişiler size ticari konsept geliştirmenizde, piyasa araştırmaları, karlılık hesaplaması ve finansman seçenekleri hakkında yardım edeceklerdir. Şirket kurup kurmamayı düşünme etabında da size destek olunur.

Vergilendirme

Finlandiya'da maaşınız ve diğer gelirlerinizden vergi ödersiniz. Vergi oranı ne kadar gelir elde ettiğinize bağlıdır. Yurt dışından Finlandiya'ya çalışma amacıyla geliyorsanız, ne kadar süre için Finlandiya'da bulunacağınız ve işvereninizin Fin veya yabancı bir firma olup olmadığı vergilendirmeyi etkileyecektir.

Vergi hem kazanç gelirden hem de sermaye gelirden ödenir. Kazanç geliri ve sermaye geliri farklı şekilde vergilendirilir. Sermaye geliri, bir birikim veya servetten elde edilen gelirdir. Diğer gelirler kazançla elde edilen gelirlerdir.

Finlandiya'da maaş gelirinun yanı sıra örneğin bu gelirlerden de vergi ödersiniz:

- İş tazminatı
- Şirket geliri
- İşsizlik yardımı, ebeveyn yardımları ve öğrenim desteği gibi çeşitli sosyal ödenek ve destekler
- Emeklilik maaşları
- Kira geliri veya bir mülkiyetin elden çıkarılmasıyla elde edilen kazanç gibi sermaye gelirleri

Devlet ve belediyeler, toplanan vergi paralarıyla, örneğin, şunları karşılar:

- Sağlık hizmetleri
- Eğitim
- Okul öncesi eğitim
- Ulusal savunma.

Finlandiya'da gelire artan oranlı vergi uygulanır. Bunun anlamı, daha yüksek gelire, daha düşük gelire oranla daha yüksek vergi uygulanmasıdır. Vergi yüzdesi, gelirinizden ne kadar vergi ödediğinizi gösterir. Bu yüzde Finlandiya'da herkes için ayrı ayrı hesaplanır. Eşinizin geliri sizin vergi yüzdenizi etkilemez. Kendi vergi yüzdenizi Vergi İdaresinin hesaplayıcısıyla tahmin edebilirsiniz.

Eğer maaş alıyorsanız, işvereniniz vergi miktarını maaşınızdan doğrudan keser ve vergi kurumuna iletir. Bu işlem için işvereninizde vergi kartınız olmalıdır. Vergi kartı, vergi yüzdenizi gösteren belgedir. Vergi İdaresi her senenin sonunda gelirinizden yeterli miktarda vergi ödeyip ödemediğinizi hesaplar. Eğer gereğinden fazla vergi ödediyseniz, vergi iadesi alırsınız. Eğer gereğinden daha az vergi ödediyseniz, eksik kısmı artakalan vergi olarak ödememiz gerekir.

İşvereninizin vergi miktarını maaşınızdan kestiğini ve vergi kurumuna ilettiğini maaş bordronuzdan ve vergi beyannamenizden kontrol edin. Maaş bordrolarınızı saklayın.

Eğer Finlandiya'da altı aydan daha uzun ikamet ederseniz, genellikle bütün gelirlerinizden Finlandiya'ya vergi ödememiz gerekir. Bu, yurt dışından elde edilen geliri de kapsar. Zorunlu sigorta primlerini de genellikle Finlandiya'ya ödemekle yükümlüsünüz. Eğer işvereniniz Finlandyalıysa, maaşınızın vergi yüzdesi tüm senenin gelirinize göre belirlenir. Maaş geliriniz ne kadar yüksekse vergi yüzdeniz de o kadar yüksek olur. Finlandiya kimlik numaranız ve vergi kartınız olmalıdır.

Eğer işsiz kalırsanız

İşsiz iş arayan olarak başvuruda bulunun

İşsiz kalırsanız, vakit kaybetmeden TE-Bürosuna iş arayan olarak kayıt yaptırın. Ayrıca, işten geçici olarak çıkarıldığınızda, okulunuz bittiğinde veya maaş destekli işiniz son bulduğunda da kayıt yaptırın. Sadece iş başvurunuz geçerli olduğu sürece işsizlik ödeneği alabilirsiniz.

İş arayan olarak, TE-hizmetlerinin internet hizmeti üzerinden, en yakın TE-Bürosunda veya telefon üzerinden kayıt yaptırabilirsiniz. Nasıl kayıt yaptırabileceğiniz, hangi ülke vatandaşı olduğunuza bağlıdır. Telefon üzerinden kayıt sadece, daha önceden TE-Bürosu müşteriliğiniz varsa mümkündür. Bu durumda nerenin vatandaşı olduğunuzun önemi yoktur.

Eğer bir AB ülkesi veya AEA (Avrupa Ekonomik Alanı) ülkesi vatandaşıysanız

AB ülkesi veya AEA ülkesi vatandaşıysanız, TE-hizmetlerinin internet hizmeti üzerinden kayıt yaptırabilirsiniz. Söz konusu internet hizmetine Finlandiya'daki banka hesabınızın şifresiyle ya da çipli elektronik kimlik kartınızı kullanarak giriş yapabilirsiniz. Sizden aksi rica edilmedikçe, telefon etmenize ya da TE-Bürosuna gitmenize gerek yoktur.

Banka şifreniz ya da çipli elektronik kimlik kartınız yoksa, en yakın TE-Bürosuna giderek işsiz olarak iş arayan başvurunuzu yapın.

Eğer AB veya AEA ülkesi vatandaşı değilseniz

AB veya AEA ülkesi dışında bir ülkenin vatandaşıysanız, TE-hizmetlerinin elektronik kayıt formunu kullanarak iş arayan olarak kaydınızı yaptırabilirsiniz. Eğer daha önceden TE-Bürosu müşteriliğiniz varsa, telefon üzerinden kayıt yaptırın. İş arayan olarak kayıt yaptırabilmek için geçerliliği olan bir oturma izninizin olması gerekmektedir.

Formu internet üzerinden dolduramıyorsanız, en yakın TE-Bürosuna giderek kayıt yaptırın.

Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosuna (TE-toimisto) giderken aşağıdaki belgeleri yanınıza alın

- tüm çalışma ve öğrenim belgeleriniz
- kimlik belgesi
- geçerli oturma izni.

İşsizlik ödeneği için işsizlik kasasına veya Kela'ya başvuru yapın.

İş arayan işsiz olarak kaydınızı yaptırdığınızda, TE Bürosu veya bağlı olduğunuz belediyenin istihdam hizmetleri, kendilerine vermiş olduğunuz bilgileri inceleyecektir. Sizin durumunuzda işsizlik ödeneği alma koşullarının karşılanıp karşılanmadığını değerlendirecekler ve ödeneği alma hakkınız olup olmadığı konusunda da beyan vereceklerdir. Bu beyanı ödeneği ödeyen kuruma yani işsizlik kasasına veya Kela'ya da iletceklerdir. Bu beyan olmadan işsizlik ödeneği alamazsınız.

Fin iş kültürü

Finlandiya iş hayatında, çalışanların ve işverenlerin uymaları gereken birçok kural vardır. Örneğin asgari ücret, iş saatleri, tatiller, hastalık izni ücretleri ve işten çıkarma ile ilgili koşulları yasalar ve toplu sözleşmeler belirler.

İş hayatındaki eşitlik ve adalet

Finlandiya yasalarına göre iş yerlerinde her türlü ayrımcılık yasaktır. İş yerinde adalet ve cinsiyetler arası eşitliğin gerçekleşmesinden işveren sorumludur.

Girişkenlik ve sorumluluk duygusu

İş hakkında genellikle ortak yapılan toplantılarda görüşülür ve ortak anlaşmalara bağlı kalınır. Patron işçiye görevlerini verip işçinin işiyle ilgili ayrıntılar hakkında kendi kendine karar vermesini bekler. İşçi verilen görevi nasıl yerine getireceğini bilmiyorsa veya görevi yerine getiremezse diğer işçilere ya da patrona açık olarak danışabilir.

Güvenilir olmak ve zaman çizelgelerine uymak

Fin iş kültüründe, ortak anlaşmalara bağlı kalmak önemlidir. Ortak bir anlaşma yapılmışsa, işçiler ve işveren herkesin anlaşmaya varılan şeyi yerine getirmesini bekler.

Finlandiya'da zaman çizelgelerine uymak da önemlidir. İşe, tam belirlenen saatte gelmek gerekir. Saat 8:00 olarak belirlenmişse tam olarak 8:00 demektir, 8:10 değil. Geç kalmak kabalıktır çünkü başkaları geç kalan kişiyi beklemek zorunda kalırlar. İşe geç kalacağınızı biliyorsanız patronunuza önceden söyleyiniz.

Birçok iş yerlerinde iş zamanı esnektir ve işe örneğin saat 7-9 arasında gelip saat 15-17 arasında gidilebilir. Esnek bir iş zamanı olan iş yerlerinde işçinin kendisinin iş süresini doldurmasına özen göstermesi gerekir

İletişim biçimi

Finler genellikle doğrudan, dürüst bir biçimde konuşurlar, dolambaçlı yollara başvurmadan konuşmak kabalık olarak algılanmamaktadır. Doğrudan konuşmak iş hayatında da normaldir. Örneğin, verilen görevi tamamlamak için zaman yetmiyorsa, bunu patrona söylemek en iyisidir. Toplantılarda selamlaştıktan sonra doğrudan konuya geçilir.

Fin iş kültüründe hitap çok resmi değildir. Birçok iş yerinde çalışanlar konuşma bakmaksızın birbirlerine "sen" diye hitap ederler.

Dinin iş hayatına olan etkisi

Finlilerin birçoğu Hristiyan olmasına rağmen pek dindar değildir. Yine de Fin kültüründe birçok Hristiyan gelenek uygulanır. İş hayatında tatillerin çoğunda dinin etkisi görülmektedir. Hristiyanlığa bağlı olan Noel ya da Paskalya gibi dini bayramlarda yasal olarak izin günü verilmektedir.

2.3. Fince ve İsveççe

Neden Fince veya İsveççe öğrenelim?

Finlilerin takriben yüzde 87'ı Finceyi ana dilleri olarak konuşmaktadırlar. Finlilerin yüzde 5'i ise İsveççeyi ana dilleri olarak konuşmaktadırlar.

Fince mi, yoksa İsveççe mi öğrenmenizin daha yararlı olacağını düşünürken, yaşadığınız yerleşim biriminde ve yakın çevrenizde bu iki dilden hangisinin konuşulduğunu göz önünde tutmayı ihmal etmeyin.

Birçok işyerinde Fince bilmek kaçınılmazdır. Finlandiya'da eğitim görmek istiyorsanız büyük bir olasılıkla Fince diline ihtiyacınız olacaktır.

Ülkede uzun bir süre için yaşamayı düşünmeseniz bile, Fince ya da İsveççe öğrenmekte yarar bulunmaktadır. Finlandiya'da oldukça iyi düzeyde İngilizce bilinmesine karşın, Fince ya da İsveççe bilmenizin size çok fazla yarar olacaktır.

Dil öğrendiğiniz zaman Finlandiya'da başarılı olmanız ve uyum sağlamanız daha da kolaylaşır. Daha kolay bir şekilde yetkililerle işlerinizi yürütür, haberleri seyreder, insanlarla tanışıp arkadaşlar edebilirsiniz.

Bir dili konuşmaya cesaret ettiğiniz zaman en iyi şekilde öğrenirsiniz. Her zaman her kelimeyi anlamak gerekli olmayıp önemli konuları anlamanız yeterlidir. Yani Fince veya İsveççe konuşabileceğiniz ortamlara cesaretle katılın.

Fince dil öğrenimi

Yetişkinlere yönelik Fince kursları, örneğin, yetişkin eğitim merkezleri, belediyeler ve TE-hizmetleri tarafından düzenlenmektedir. Kurs seçenekleri çok yönlü olup ebeveynler, çalışanlar ve işsizlere yönelik kurslar bulunur.

Eğer işsizseniz, TE Bürosu veya belediyenizin istihdam hizmetleri sizi entegrasyon eğitimine veya dil becerisini destekleyen diğer hizmetlere yönlendirebilir. Entegrasyon eğitiminde dil, Fin toplumunun nasıl işlediği ve Finlandiya'da nasıl iş arandığı öğrenilir.

Konuşarak da Fince pratik yapabilirsiniz. Birçok kütüphane ve dernek, Fince konuşma pratiği yapabileceğiniz dil kafeleri ve konuşma grupları düzenler.

İnternette Fince

İnternette değişik seviyede birçok Fince kursu bulabilirsiniz. Video izleyebilir, podcast dinleyebilir veya uygulamalar indirebilirsiniz. Dil bilgisi ve kelime çalışabilir, alıştıırma yapabilir veya oyun oynayabilirsiniz. Çevrimiçi materyallerin eğitim dili genellikle Fince veya İngilizcedir.

Çevrimiçi kurslarla da Fince öğrenebilirsiniz; bu kurslara ilişkin bilgi için Finnishcourses.fi sayfasına danışabilirsiniz.

Dil becerisi resmi belgesi

Finlandiya vatandaşlığına başvurmak istiyorsanız Fince veya İsveççe dil becerinize dair resmî belgeye ihtiyacınız vardır. Şart koşulan dil yeterliliğini Fince veya Finlandiya İsveççesi işaret diliyle de belgeleyebilirsiniz. İş yeri ve okul için başvuru yaptığınızda belgenin faydası olacaktır.

Dil yeterliliğinizi şu iki şekilde belgeleyebilirsiniz:

- Ulusal dil yeterlilik sertifikası
- Kamu hizmeti dil yeterlilik sertifikası

Vatandaşlık için şart koşulan dil yeterliliğini Göçmenlik Dairesinin onayladığı sertifika veya bitirme belgesiyle de gösterebilirsiniz.

Ulusal dil yeterlilik sertifikası YKI, günlük dil becerilerini ölçen, yetişkinlere yönelik dil sınavıdır. Dil sınavı ücretlidir. Sınav sonucunda dil seviyenizi belirten bir sertifika verilir.

Eğer kamu yönetiminde çalışmak istiyorsanız genellikle Fince veya İsveççe dil yeterliliği sertifikasına ihtiyacınız vardır. Fince veya İsveççe dil yeterliliğinizi genellikle ulusal dil yeterlilik sertifikası veya kamu hizmeti dil yeterlilik sertifikasıyla kanıtlayabilirsiniz.

İş veya okul başvurusu yaparken işvereninize veya eğitim kurumuna dil yeterliliği şartlarını sorun. Dil sınavına kayıt yaptırmadan önce hangi seviye için sertifika almanız gerektiğini bilmelisiniz.

Finlandiya’da İsveççe

Finlandiya’nın Fince ve İsveççe olmak üzere iki resmi dili vardır. Finlilerin yüzde 87’i ana dili olarak Fince konuşmaktadır. Finlilerin yüzde 5’i ana dili olarak İsveççe konuşmaktadır. İsveççenin en çok konuşulduğu yerler Finlandiya’nın batı ve güney sahilleridir.

Devletin resmî kurumları ile örneğin Kela’da ya da Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosunda (TE-Toimisto) İsveççe kullanabilirsiniz. Nüfus ve Dijital Veri Dairesi’ne ikamet eden olarak kaydınızı yaptırırken, hangi dilde işlem yapmak istediğinizi de bildirin. Bu dili daha sonra değiştirebilirsiniz.

İsveç dili ile uyum sağlama

İsveççe ile uyum sağlama, şu durumlarda sizin için iyi bir seçenek olabilir:

- İsveççe konuşanların çok olduğu bir bölgede yaşıyorsanız,
- İsveççe konuşan aile bireyleriniz ya da akrabalarınız varsa,
- İsveççeyi biraz olsun biliyorsanız.

İş ararken İsveççe bilmenin faydası olabilir. Buna rağmen birçok iş yerinde Fince bilinmesinin talep edildiğini dikkate alın. İsveççe uyum sağlama eğitimini seçerseniz de bir ara Fince öğrenmeniz de fayda vardır.

Bazı belediyelerde İsveç dilinde uyum sağlama eğitimine katılabilirsiniz. İsveççe uyum sağlama eğitimine giremezseniz ama uyum sağlama ve iş edinme planınızda kendi kendinize İsveççe öğrenme konusunda anlaşıl-maya varıldıysa bu konuda bazı durumlarda destek alabilirsiniz Size ilk değerlendirme ve uyum sağlama planı yapılırken İsveççe uyum sağlama eğitimi hakkında bilgi edinin. Yasalara göre uyum sağlama dili olarak Fince ya da İsveççeyi seçme hakkınız vardır.

2.4. İkamet

Finlandiya'da ikamet

Finlandiya dünyanın en güvenli ülkelerinden biridir ve Finlandiya'nın bütün yerleşim bölgelerinde yaşamak güvenlidir. Konutların donanımı iyidir ve konutlar sene boyunca sıcaktır. Ayrıca, tabiat ve şehir yaşamı iç içedir. Finlandiya'da kamu ulaşım ağları oldukça gelişmiştir.

Finlandiya'daki gelir düzeyleri birçok ülkeye kıyasla daha dengelidir. Bu ikamet konusunda da böyledir: Yerleşim bölgeleri arasındaki farklar, gelir farklılığı daha büyük olan ülkelerdeki kadar büyük değildir.

Kiralık konut

Finlandiya'da birçok kişi kiralık konutlarda yaşamaktadır. Kiralık konutun iyi yanı, konut değiştirmenin kolay olmasıdır; çünkü, konutu satmak ya da satın almak zorunda değilsinizdir. Öte yandan, mal sahibi/konutu kiraya verme yetkisine sahip kişi elinde geçerli nedeninin bulunması durumunda kira sözleşmesinin sonlandırılması kararını verebilir. Böyle bir durumda, siz istekli olmasanız da, kiralık konuttan taşınmak zorunda kalabilirsiniz.

Kiralık ev aramak için kendinize yeterince zaman ayırın. Şehrin bazı bölgeleri çok gözde olabilir. Bu gibi bölgelerde konutlar son derece hızlı bir biçimde kiraya verilmektedir. Uygun bir konut bulduğunuzda, bu konutu isteyip istemediğinize çabucak karar vermenizde yarar vardır.

Mal sahibi / konutu kiraya vermekle yetkili kişi kiracı seçerken, yasa gereği hiç kimseye etnik kökenine, dinine ya da uyuşuna dayanarak ayrımcılık uygulayamaz.

Nasıl kiralık konut bulabilirim?

Kiralık konut ararken, örneğin, internetteki ilânlara başvurabilirsiniz. Anahtar sözcüğünüz olarak "vuokra-asunto" yazın. Yerel gazetelerden de bilgi kiralık konutlarla ilgili bilgi arayabilirsiniz.

Eğer Finlandiya veya başka bir AB ülkesi vatandaşıysanız veya en az bir senelik oturma izniniz varsa, devlet destekli kiralık ARA konutları için başvurabilirsiniz. Bu konutlar, örneğin, belediyelere ait kiralık konut kurumları tarafından kiraya verilir.

Özel mülkiyet kapsamındaki kiralık konutlar

Genellikle, özel mülkiyet kapsamındaki bir kiralık konutu yerel yönetime ait bir kiralık konuta oranla daha çabuk kiralayabilirsiniz. Özel mülkiyet kapsamındaki bir kiralık konutun kirası genelde daha yüksektir.

Konut ararken bir aracıya vaşvurmanız şart değildir. Boş konutlara ilişkin bilgileri kendiniz de edinebilirsiniz. O zaman, komisyon ücreti (väalityspalkkio) ödemek zorunda kalmazsınız.

Yerel yönetimlerin (belediyelerin) kiralık konutları

Birçok belediye kiralık konutlara sahiptir. Bu konutlar, diğer kiralık konutlara oranla genellikle daha ucuzdur. Belediyelere ait kiralık konutlar genellikle devlet desteği ile inşa edilmiştir. Bunlar ARA konutlarıdır.

Şu koşullara uyuyorsanız, devlet tarafından destek gören böyle bir kiralık konuttan yararlanmak için başvuruda bulunabilirsiniz:

- Finlandiya vatandaşıysanız;
- kayıtlı oturma izniniz bulunuyorsa;
- oturma izni kartınız varsa;
- en az bir yıl geçerli oturma izniniz; ya da
- öğrenci oturma izniniz varsa.

Belediyeye ait bir kiralık konut için başvuruda bulunmak istediğinizde, bağlı bulunduğunuz belediyenin konut bürosunda gerekli başvuru formunu doldurun. Söz konusu başvuru formunu çoğunlukla belediyenin internet sayfaları üzerinden de doldurup yollayabilirsiniz.

ARA konutları, geliri az olan ve bir an önce konut ihtiyacı olanlara yöneliktir. Devlet desteğiyle inşa edilen konutlar haricinde belediyeye ait başka konutlar da olabilir.

Konut sigortası

Finlandiya'da birçok ev sahibi, ev kiraladığınızda konut sigortası yaptırmayı talep etmektedir. Konut sigortası, örneğin, mobilyalarınızın ya da diğer eşyalarınızın başına gelebilecek hasarları karşılar. Birden fazla sigorta firmasından fiyat teklifi talebinde bulunmanızda yarar var. Konut sigortası, söz konusu evde yaşadığınız süre boyunca geçerli olmalıdır.

Kira sözleşmesi

Finlandiya'da ev kiraladığınızda, mutlaka yazılı bir kira sözleşmesi yapın. Kira sözleşmesi aylık kira, kira garantisi ve sözleşmeyi nasıl feshedebileceğiniz gibi konuları içerir.

Süresiz olarak geçerli olan kira sözleşmesi (toistaiseksi voimassa oleva vuokrasopimus), kiracı ya da kiraya veren (mal sahibi ya da temsilcisi) sözleşmeyi feshedinceye değin sürer. Konutta ne kadar süreyle yaşayacağınızı bilmiyorsanız, bu tür kira sözleşmesi iyi bir seçenek olur.

Belirli bir süre için geçerli olan kira sözleşmesi (määraaikainen vuokrasopimus), kiraya verenin ve kiracının kira sözleşmesinin ne zaman sona ereceği konusunda hemen en başından anlaşmaya varmış oldukları anlamına gelmektedir. Belirli bir zaman için yapılmış kira sözleşmesi, üzerinde anlaşmaya varıldığı tarihte, feshedilme olmaksızın otomatik olarak sona erer. Söz konusu tarihten sonra hâlâ konutta yaşamayı sürdürmek istiyorsanız, yeni bir kira sözleşmesine gereksiniminiz olacaktır.

Kira genellikle ayda bir kez ödenir. Kira en son, üzerinde anlaşılmış olan ödeme tarihinde ödenmelidir. Kiranın en son ödenmesi gereken tarih kira sözleşmesinde yazmaktadır. Kirayı, kiraya verenin banka hesabına havale (aktarma) yaparak ödeyin. Kirayı kredi kartıyla ödeyemezsiniz.

Kiraya ek olarak diğer masraflar için de hazırlıklı olmanız gerekir.

Daire satın almak

Apartman daireleri ve bitişik nizam evler, konut kooperatifinde hisselerdir. Bu konutlar, konut kooperatifinin (taloyhtiö) sahibi olduğu binalarda bulunmaktadır.

Müstakil bir ev satın aldığınızda, gayrimenkul satın almış olursunuz. Gayrimenkul genellikle müstakil evi ve evin üzerinde bulunduğu arsayı içermektedir.

Konutları bireysel kişiler, emlak büroları ve müteahhitler satmaktadır. Öncelikli olarak İnternette ve gazetelerde satılık konut ilânları yer almaktadır. İlginizi çeken konutu bulduğunuzda, konutu ne zaman görebileceğiniz konusunda satıcıyla anlaşabilirsiniz. Bazen konuta ne zaman bakmaya gidilebileceği ilânda belirtilmektedir. Bu durumda, konutu görmek amacıyla ayrıca zaman ayırmanıza gerek kalmaz.

Konut yardımı

Eğer geliriniz düşükse ve Finlandiya'da kalıcı olarak ikamet ediyorsanız, Kela'dan konut yardımı alma hakkınız olabilir. Bu desteği kira, aidat ve ayrıca su veya ısınma masrafları gibi masraflar için de alabilirsiniz.

Kalıcı ikamet, Finlandiya'da kalıcı bir adresinizin olması ve esas olarak Finlandiya'da ikamet ediyor olmanız demektir. Kira desteği alabilmeniz için Kela'nın maddi desteklerini alma hakkınızın da olması gerekir.

Konut sakininin hak ve yükümlülükleri

Yükümlülükleriniz:

- Apartmanda ya da sıra evlerde oturuyorsanız konut kooperatifinin düzen kurallarına uymalısınız. Genelde düzen kurallarında binada ne zaman sessiz olunması gerektiği yazar. Kurallarda binanın ortak alanlarının kullanımı hakkında da bilgi bulunmaktadır. Apartmanlarda düzen kuralları merdiven boşluğunda, dış kapıya yakın bir yerde asılıdır.
- Misafirlerinizin de kurallara uymasını sağlamalısınız.
- Daireyi sadece amacına uygun olarak kullanmalısınız. Daire ikamete yönelikse, başka yerde yaşayıp daireyi iş yeri amaçlı kullanamazsınız.

Haklarınız:

- Evinizde normal bir yaşam sürdürmelisiniz. Konut kooperatifi yasalar ile çelişkili ya da normal yaşamı fazlasıyla kısıtlayacak kurallar koyamaz.
- Evde huzurlu olmalısınız. Örneğin, komşunuz geceleri gürültü çıkararak evdeki huzurunuzu bozamaz. Komşunuz kuralları sık sık ve ağır bir şekilde bozuyorsa önce komşunuz ile konuşun. Bunun bir yardımı olmazsa yönetici veya ev sahibi ile iletişime geçebilirsiniz. Evdeki huzur, evinize kimin gelebileceğine genel olarak karar verme hakkını da içerir.

Kiracının hak ve yükümlülükleri

Yükümlülükleriniz:

- Kiranızı vaktinde ödemelisiniz. Kira bedeli kira sözleşmesinde yazar. Ev sahibi kirayı kira sözleşmesinde anlaşıldığı şekilde artırabilir.
- Kiralık konutun iyi durumda kalması ile ilgilenmelisiniz.
- Kira sözleşmesinin şartlarını yerine getirmelisiniz. Örneğin kira sözleşmesinde konutta sigara içmenin yasak olduğu belirtilmişse evinizde sigara içemezsiniz. Kira sözleşmesinde ev sigortası talep edilmişse, sigorta yaptırmanız gerekir. Kira sözleşmesinde talep edilmemesine rağmen ev sigortası yaptırmakta yarar vardır.
- Duvarları boyamak gibi bir tadilat yapmak isterseniz ev sahibinden izin istemelisiniz. Onarımı kendiniz de ödeseniz, izinsiz tadilat yapamazsınız. Yazılı olarak izin alın.
- Konuta zarar vererseniz, zararı ev sahibine karşılamalısınız.
- Ev sahibinin sorumluluğunda olan kusurlar fark edecek olursanız, bunları ev sahibine bildirmelisiniz. Örneğin, konutun taşınmaz eşyalarından ve yüzey malzemelerinden ev sahibi sorumludur.
- Olası kusurları, örneğin musluk akıtıyorsa bunu konut yönetimine bildirmelisiniz.

Haklarınız:

- Kiralık konutta kira sözleşmesine göre yaşamalısınız. Ev sahibi konutta sadece istisnai durumlarda örneğin konutta yapılan onarımları denetlemek ya da konutu alıcılara göstermek için gelebilir. Gelmeden önce sizinle anlaşmaya çalışması gerekir.
- Kiranız artacak olursa önceden yazılı bilgi alma hakkına sahipsiniz. Bildirimde kiranın ne zaman ve ne kadar artacağı ve kira artışının gerekçesi yazmalıdır. Kira sözleşmesinde, kira artışının şartları ve zamanı belirtilmişse, ev sahibi ayrıca bir beyanda bulunmadan da kirayı arttırabilir.
- Kira kontratına yasalara uygun zamanda son vermelisiniz.
- Konutta ikamet etmek sağlığa zararlıysa kira sözleşmesine son vermelisiniz.
- Ev sahibine zararı dokunmayacaksa konutun bir kısmını başka birine kiralayabilirsiniz.
- Onarımlar hakkında önceden bilgilendirilmelisiniz. Küçük onarımlar 14 gün öncesinden ve büyük onarımlar 6 ay öncesinden bildirilmelidir. Yine de acil onarımlar bildiride bulunulmadan da yapılabilir. Onarımlar sırasında konutta yaşamak zor ya da imkânsızsa kira sözleşmesine son verme ya da kira indirimi alma hakkınız vardır. Yine de bu konular üzerinde ev sahibi ile anlaşmanız gerekir.

Konut güvenliği

Yangın güvenliği

- Yangın alarmı canınızı kurtarabilir. Evinizde yangın çıkarsa yangın alarmı yüksek sesle çalmaya başlar böylece zamanında evden dışarı çıkma şansınız olur.
- Evinizde yeterince yangın alarmı olduğundan emin olun. Yangın alarmları büyük mağazalarda ve hırdavatçılarda satılır. Her 60 metrekare için bir yangın alarmı olması gerekir. Örneğin, evinizin yüz ölçümü 65 metrekareyse iki tane yangın alarmı olmalıdır. Evinizde birden çok kat varsa her katın yüz ölçümünü ayrı sayın. Her katta yangın alarmı olmalıdır.
- Yangın alarmının çalışıp çalışmadığını düzenli olarak kontrol edin. Gerekirse; en azından yılda bir kez pilleri değiştirin.
- Kiralık evde otururken de yangın alarmı sizin sorumluluğunuzdadır.
- Finli evlerde genelde sauna bulunur. Saunayı kullanmadığınızda bile asla sauna sobasının üstüne bir şey koymayın; aksi takdirde yangın çıkabilir. Örneğin, çamaşırları sobanın üst tarafında ya da yakınlarında kurutmayın. Saunadan çıktıktan sonra elektrikli sauna sobasını söndürün.
- Evden çıkarken örneğin; ocağın, sauna sobasının ve ütünün açık olup olmadığını kontrol edin.
- Evde yangın söndürücü bulunması iyi olur. Bazı apartmanlarda merdiven boşluğunda yangın söndürücü vardır. En yakın yangın söndürücünün nerede olduğunu kontrol edin.
- Evinizde yangın battanyesi bulundurun. Yangın battanyesini ocağın yanında saklamakta yarar vardır.
- Yemeği sıcak ocak üzerinde denetimsiz olarak bırakmayın. Özellikle gece yemek yapacaksanız çok dikkatli olun. Sarhoşken yemek yapmayın.
- Ocağın üzerinde eşya saklamayın. Çocuklar, evcil hayvanlar ya da dikkatsiz bir el hareketi ocağı yanlışlıkla açabilir. Böylelikle ocağın üzerindeki eşyalar alev alabilir.
- Yemek yaparken yağ alev alacak olursa ateş tencerenin ya da tavanın kapağı ile söndürün. Su kullanmayın.
- Elektrikli aletleri kullandıktan sonra söndürmeyi unutmayın. Ütünün prizden de çekilmesi gerekir.
- Kötü durumda olan ya da kablosunda sorun olan elektrikli aletleri kullanmayın.
- Elektrikli alet alev alırsa su kullanmayın. Ateş örneğin yangın söndürücü ile söndürün.

- Evinizde elektrikli kalorifer varsa kaloriferin üstüne kumaş, kıyafet veya başka bir şey koymayın.
- Televizyonun, mikrodalga fırının, buzdolabının etrafında boş alan bırakın. Üstlerini örtmeyin. Buzluğun ve buzdolabının arka ızgarasının tozunu mümkünse senede bir kez örneğin elektrik süpürge ile almakta yarar vardır.
- İçeride sigara içmeyin.
- Mumları denetimsiz bırakmayın. Yakında olsanız dahi mumları perdelerine yakın bir yerde yakmayın.
- Yangın çıkarsa acil yardım numarası 112'yi arayın.

Su kazalarına karşı önlem

- Evden çıkarken bulaşık ve çamaşır makinesini açık bırakmayın.
- Evinizdeki su borularının akıtıp akıtmadığını ve beyaz eşyalardan yere su akıp akmadığını düzenli olarak kontrol edin.
- Çamaşır ve bulaşık makinesini kullanmadığınız zamanlar musluklarını kapalı tutun.
- Buzdolabının, buzuğun ve çamaşır makinesinin altında plastik güvenlik altlığı olması gerekir. Altlık beyaz eşyalar kurulurken koyulur.
- Çamaşır makinesini kendiniz kurmayın, bunu profesyonel biri yapmalıdır.
- Evinizde su sızıntısı varsa su borusunun vanasını kapatmayı deneyin. Apartmanda ya da sıra evlerde oturuyorsanız binanın bakım şirketinin nöbetçi numarasını arayın. Müstakil evde oturuyorsanız nöbetçi su hattı firmasını arayın.

Atıklar ve geri dönüşüm

Çöp ve atıklarınızı çöpe atmadan önce bunları evde ayrıştırın. Finlandiya'da kâğıt ve karton, cam ambalaj, metal, plastik, karışık atık, tehlikeli atık, elektrikli aletler ve piller genellikle ayrıştırılarak atılır. Atıklar doğru biçimde ayrıştırıldıklarında, atık maddesinden yeni ürünler üretilebilir.

Atıkların ayrılmasına ilişkin olarak verilen kılavuzlar Finlandiya'nın değişik bölgelerinde az biraz farklılık göstermektedir. Atık kılavuzları çoğunlukla kendi yaşadığınız binanın yanındaki çöp konteynerlerinin yanında bulunur, ya da, bu kılavuzları yaşadığınız yerel yönetime ya da evsahibinize sorarak edinebilirsiniz. Çöpleri pencereden dışarıya, ormanlara ya da sokaklara atmayın!

Bozuk, yırtık, kırık olmayan ürünler atık değildirler. Bu ürünleri kendiniz ikinci el satış noktalarında (bit pazarlarında) ya da internette satabilirsiniz, ya da bir hayır kurumuna ya da geri dönüştürme merkezine bağışlayabilirsiniz. Finlandiya'da kullanılmış ürünlerin satın alınması olağandır, ve iyi nitelikte kullanılmış ürünleri bulmak kolaydır.

Atıklar nasıl ayrılır?

Atıkları, maddelerine göre ayırın.

Lâğıma (tualete) çöp, yiyecek maddeleri ve fazladan kimyasal maddeler atmayın. Zararlı atığı her zaman atık toplama noktasına götürün.

Bütün binaların yanında her zaman bütün geri dönüşüm konteynerleri (kapları) bulunmayabilir. Kendi çöplerinizi bir başka binaya ait çöp konteynerlerine götüremezsiniz. Yaşadığınız binanın çöpüne başka yerlerden, örneğin, işletmenizden atık getirmeyin.

2.5. Eğitim

Fin eğitim sistemi

Finlandiya'da eğitim yüksek düzeydedir. Okullar arasında öğrenim sonuç farkları azdır ve hemen hemen herkes temel eğitimi hedeflenen sürede bitirmektedir. Okul öncesi eğitim, temel eğitim ve ikinci düzey eğitim ücretsizdir ve bundan sonraki eğitimler de büyük oranda ücretsizdir. Amaçlanan, ailenin gelirinden bağımsız olarak herkesin kaliteli bir eğitim görme olanağının olması ve aktif bir vatandaş olarak gelişmesidir.

Eğitim sistemi erken eğitimi, okul öncesi eğitimi, temel eğitimi, ikinci derece eğitimi ve yüksek eğitimi içerir. Yetişkin eğitimi yetişkinler içindir ve temel eğitimden yüksek eğitime kadar birçok alternatif içerir.

Erken eğitim

Finlandiya'da çocukların okul çağına gelmeden önce erken eğitime katılma hakları vardır. Erken eğitim, çocuk yuvalarında ve aile gündüz bakımında verilir. Çocuk, ebeveyniyle beraber, örneğin bir oyun parkında da açık erken eğitime katılabilir. Hedef, çocuğun gelişimini ve refahını desteklemek ve ayrıca öğrenimde eşitliği sağlamaktır. Erken çocukluk eğitiminde çocuk, sosyal ve dil becerilerini, el becerilerini ve çeşitli bilgileri öğrenir. Ayrıca çocuk ileride daha fazla öğrenmesine yardımcı olacak beceriler kazanır.

Finlandiya'da erken eğitimi belediyeler düzenler. Erken eğitim vergi gelirleriyle finanse edildiğinden aileler için daha ucuzdur. Bunun dışında Finlandiya'da erken eğitim veren özel yerler de vardır. Çocuklarla alanında eğitilmiş erken çocukluk eğitimi öğretmenleri, sosyal hizmet çalışanları ve çocuk bakıcıları çalışır.

Okul öncesi eğitim

Öğrenim yükümlülüğü başlamadan önce Finlandiya'da çocuğun bir sene boyunca okul öncesi eğitime katılması gerekir. Okul öncesi eğitim genelde çocuğun altı yaşını doldurduğu sene başlar. Okul öncesi eğitimi belediyeler düzenler ve eğitim aileler için ücretsizdir. Bu eğitimi, yüksek eğitilmiş erken çocukluk öğretmenleri vermektedir. Okul öncesi eğitim genellikle Pazartesi'den Cuma'ya, okulların açık olduğu saatlerde günde dört saattir. Çocuk, okul öncesi eğitime ek olarak erken çocukluk eğitimine de katılabilir.

Temel eğitim

Finlandiya'da ilköğretim çocuğun yedi yaşını doldurduğu sene başlar. Finlandiya'da kalıcı olarak ikamet eden her çocuğun ilköğretime katılması şarttır. İlköğretimde dokuz sınıf bulunur.

İlköğretime belediyeler düzenler ve aileler için ücretsizdir. Birinci ve ikinci sınıfta haftada en az 20 saat ders yapılır ve ders sayısı üst sınıflara geçtikçe artar.

Çocuk ya da genç Finlandiya'ya daha yeni taşınmışsa temel eğitime hazırlık eğitimine katılabilir. Hazırlık eğitimi genelde bir sene sürer. Bundan sonra öğrencinin hâlâ dil konusunda desteğe ihtiyacı varsa Fince ya da İsveççeyi ikinci dil yani S2-dili olarak okumaya devam edebilir.

Kendi ülkelerinden temel eğitim bitirme belgesi olmayan yetişkin göçmenler temel eğitimi yetişkin liselerinde tamamlayabilirler.

İkinci derece eğitim

İlköğretimden sonra gelen yaygın eğitim alternatifleri lise ve meslek eğitimidir. Bunlar ikinci derece eğitimlerdir. İkinci derece eğitim öğrenciler için ücretsizdir.

Lise

Lise, genel kültür veren bir eğitimidir ve eğitim sonunda bir meslek edinilmez. Lisede temel olarak ilköğretimde görülen derslerin aynıları görülür, ancak dersler daha kapsamlı ve bağımsızdır. Lisenin sonunda öğrenciler genelde yeterlilik sınavına girerler. Öğrenciye bağlı olarak lise 2-4 sene sürer. Liseden sonra üniversiteye, uygulamalı bilimler üniversitesine veya lise temelli meslek okuluna girilebilir.

Meslek eğitimi

Meslek eğitimi, liseye kıyasla daha uygulama odaklıdır. Meslek eğitiminin temel programı yaklaşık üç senede tamamlanabilir. Kariyeriniz boyunca mesleki yeterlilik derecesi veya mesleki uzmanlık derecesi de tamamlayabilirsiniz. Meslek eğitiminde çalışma hayatında öğrenme esastır. İstendiği takdirde, meslek eğitiminden sonra yükseköğrenime kadar devam edilebilir.

Yüksek eğitim

İkinci derece eğitimden sonra yükseköğrenime devam edilebilir. Finlandiya'da yükseköğrenim uygulamalı bilimler üniversiteleri ve normal üniversiteler tarafından verilir. Yükseköğrenim okulları ve kurumları öğrenci seçimlerine kendileri karar verirler.

Yüksekokulda eğitim öğrenci için ücretsiz de olabilir ücretli de. Bir AB ya da AEA ülkesi vatandaşı veya bu ülkelerden birinin bir vatandaşının aile bireyi olunmadığı takdirde ve İngilizce lisans ya da yüksek lisans yüksekokul eğitim programı tamamlanacaksa dönem harcı ödenmelidir.

Diğer eğitim olanakları

Finlandiya'da diploma verilmeyen, her yaşta kişiye eğitim sunan birçok eğitim kurumu da vardır. Bu kurumların büyük bir bölümü yetişkinlere yöneliktir. Bu tür genel kültüre yönelik eğitim kurumları halk eğitim merkezleri, yetişkin eğitim merkezleri, yaz üniversiteleri, öğrenim merkezleri ve spor ve beden eğitimi merkezleridir.

Eğitim genel kültür verme amaçlıdır. Örneğin çeşitli dilleri, sanat dalları, el işi ve iletişim okuyabilirsiniz. Genelde eğitim öğrenciler için, az da olsa ücretlidir.

Bazı durumlarda bu eğitim kurumlarında öğrenim ücretsiz olabilir. Örneğin okuma yazma eğitimi ve başka bir dil eğitimi uyum sağlama planınızda onayladıysa, eğitimden ücret alınmaz.

2.6. Sağlık

Finlandiya'da sağlık hizmetleri

Finlandiya'da, ülkede kalıcı olarak ikamet eden herkes için uygun hesaplı kamu sağlık hizmetleri sunulmaktadır. Ayrıca işverenler de çalışanlarına iş sağlığı hizmetleri sunmaktadır. Özel sağlık hizmetlerinden de faydalanabilirsiniz.

Eğer ikamet yeriniz (kotikunta) Finlandiya ise kamusal sağlık hizmetlerinden yararlanabilirsiniz. İkamet yeri hakkı aşağıdaki konulara bağlıdır:

- Finlandiya'ya geldiğiniz ülke,
- Finlandiya'ya geliş nedeniniz (örneğin iş, öğrenim),
- Finlandiya'ya devamlı kalmak için mi yoksa geçici olarak mı taşınyorsunuz,
- eğer Finlandiya'ya geçici olarak taşınyorsanız burada ne kadar kalmayı düşünöyorsunuz?

Finlandiya'da resmî ikamet yeriniz olup olmadığından emin değilseniz, durumunuz hakkında daha detaylı bilgiyi Nüfus ve Dijital Veri Dairesi'nden (Digi- ja väestötietovirasto) edinebilirsiniz.

Acil bir durumda, Finlandiya'da oturma izniniz olmasa ya da işinize bağlı olarak medikal hizmet haklarına sahip olmasanız bile halk sağlığı hizmetleri kapsamında tedavi edilirsiniz. Tedavi ücretleri, daha sonra sizden tahsil edilebilir.

Eğer kamusal sağlık hizmetinden yararlanma hakkınız yoksa özel tıp merkezinden randevu alabilirsiniz. Özel sağlık hizmetleri hastalar için kamusal sağlık hizmetinden çok daha pahalıdır.

Kamusal sağlık hizmetleri

Kamu sağlık hizmetleri, örneğin, sağlık merkezleri, poliklinikler ve hastanelerdir. Hastalandığınızda önce kendi sağlık merkezinizle irtibata geçin. Kendi sağlık merkezinizden pratisyen doktor veya hemşire için randevu alabilirsiniz.

Akşamları ve hafta sonları sağlık merkezleri genellikle kapalıdır. Böyle bir durumda acil hastalıklara acil serviste bakılır. Acil servis derhal tedavi gerektiren durumlar içindir. Eğer hastalığınız acil müdahale gerektirmiyorsa, kendi sağlık merkezinizden açık olduğu zaman randevu alın.

Özel sağlık hizmetleri

Özel sağlık merkezlerinin iletişim bilgilerini örneğin internetten bulabilirsiniz. Muhtemelen özel sağlık merkezinden kamu sağlık merkezine nazaran daha çabuk randevu alırsınız. Özel sağlık hizmetleri kamu sağlık hizmetlerinden oldukça daha pahalıdır. Değişik doktor merkezleri değişik hizmetler sunmaktadır. Finlandiya'da ikamet yeri olmayan kişiler dâhil, herkes özel sağlık hizmetlerinden yararlanabilir.

Kuzey ülkeleri vatandaşlarının sağlık hizmetleri

Başka bir Kuzey ülkesinde sağlık sigortanız varsa, Finlandiya'da zaruri olan tedaviyi görme hakkınız vardır. Tedavi şartları ve hizmet ücretleri Finlilerinkiyle aynıdır. Sağlık hizmetlerinden yararlanırken yanınıza resmi kimlik belgenizi alın.

AB vatandaşının sağlık hizmetleri

Başka bir AB ülkesinde, AEA ülkesinde, Birleşik Krallıkta veya Kuzey İrlanda'da sağlık sigortanız varsa, Finlandiya'da temel sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır. Tedavi görebilmeniz için Avrupa sağlık sigortası kartınız olmalıdır. Sağlık kartınızı, sağlık sigortanızın olduğu ülkeden temin etmeniz gerekir.

Avrupa sağlık sigortası kartı, hastalandığınızda veya kazaya uğradığınızda tedavi görme hakkı vermektedir. Uzun süreli hastalığınız gerektirdiğinde de tedavi görebilirsiniz. Bu kart sayesinde hamilelik ve doğuma ilişkin kontrollerde bulunularak tedavi görülebilir. Tedavileri Finlandiya'da daimî oturan vatandaşlarla aynı fiyatlarda edirsiniz.

Çalışanların ve Girişimcilerin sağlık hizmetleri

Eğer Finlandiya'ya çalışmak için geldiyse, Finlandiya'nın kamu sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkınız olabilir. Bu, iş sözleşmenizin uzunluğuna ve niteliğine ve hangi ülkeden Finlandiya'ya geldiğinize bağlıdır.

Öğrencilerin sağlık hizmetleri

Başka bir Kuzey ülkesinden, Finlandiya'ya öğrenim görmek için geliyorsanız, Finlandiya'da sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkınız vardır. Tedavi şartları ve hizmet ücretleri Finlilerinkiyle aynıdır. Sağlık hizmetlerinden yararlanırken yanınıza resmi kimlik belgenizi alın.

Finlandiya'ya bir AB ülkesinden, AEA ülkesinden, Birleşik Krallıktan veya İsviçre'den öğrenci olarak geliyorsanız, gelmeden önce kendi ülkenizden Avrupa sağlık sigortası kartı edinin. Avrupa sağlık sigortası kartınız varsa, Finlandiya'da tıbben gerekli sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkınız vardır.

Başka bir ülkeden Finlandiya'ya öğrenci olarak geliyorsanız, Finlandiya oturma izni almadan önce genellikle kendi ülkenizden kapsamlı bir sağlık sigortanız olması gerekir. Eğer tahmini öğrenimin süreniz en az iki yıl ise, genellikle Finlandiya'da resmi bir ikamet yeriniz olur ve belediyelerin sağlık hizmetleri kapsamına alınırsınız. Bu durumda sigortanızın öncelikle ilaç giderlerini karşılaması yeterlidir. Eğer Finlandiya'da bir belediyede ikamet hakkınızın olup olmadığından emin değilseniz durumu Dijital ve Nüfus Bilgi Dairesi'nden (Digi- ja väestötietovirasto) kontrol edebilirsiniz.

Çocuk sağlığı

Finlandiya'da çocuklar için geniş çaplı ve kaliteli sağlık hizmetleri sunulmaktadır. Kamu sağlık hizmetleri, örneğin çocuk sağlığı klinikleri ve okul sağlığı gibi uygun fiyatlı veya ücretsiz hizmetler sunar. Ayrıca birçok özel sağlık hizmeti de mevcuttur.

Eğer çocuğunuzun Finlandiya'da ikamet ettiği bir belediye varsa, kamu sağlık hizmetlerinden faydalanma hakkı vardır. Çocuklar bazen bir belediyede ikametleri olmasa bile sağlık hizmetlerinden faydalanabilirler. Örneğin 18 yaş altındaki mültecilerin hizmetlerden yararlanma hakkı vardır.

Çocuk hastalandığında

Ateşi yüksek veya başka bir hastalığı olan çocuklar bakım yerlerine götürülemezler. 10 yaşından küçük çocuklar aniden hastalandıklarında bu çocukların anne veya babaları çocuklarına bakmak için evde kalabilirler. Bakım izni en fazla dört gün sürebilir. Toplu iş sözleşmelerinde bu süre için maaş ödenip ödenmeyeceğine karar verilmiştir.

Küçük çocukların sağlıkları

Okul çağı yaşından küçük çocukların sağlıklarıyla genellikle çocuk sağlığı ocakları ilgilenir. Çocuk genellikle, yedi yaşını doldurduğu sene ilkokula başlar. Çocuk sağlığı ocağı okul yaşından küçük çocukların fiziksel, psikolojik ve sosyal yönden büyümelerini ve gelişmelerini izler ve destekler. Çocuklar düzenli olarak çocuk sağlığı ocağının doktor veya hemşiresinin muayenesine gider.

Okul yaşındaki çocukların sağlığı

Her okul için bir doktor ve sağlık hemşiresi belirlenmiştir. Sağlık hemşireleri okullarda çocukları muayene ederler. Sağlık hemşireleri haftanın belirli günlerinde okullarda bulunurlar. Öğrenciler sorunları olduğunda kendileri sağlık hemşiresinin yanına gidebilirler. Eğer okullarda bir kaza meydana gelirse çocuklara ilk yardım verilir. Okul sağlık bakımı hakkında bilgiler Sosyal ve Sağlık Bakanlığı (Sosiaali- ja terveystoimariö) sitesinde bulunmaktadır.

Aşılar

Finlandiya'da birçok bulaşıcı hastalığa karşı çocuklara aşı olma (rokotus) olanağı tanınmaktadır. Aşılar çocuk sağlığı ocağında (lastenneuvola) ve okul sağlığı biriminde yapılmaktadır. Aşı programındaki aşılar aileler için ücretsizdir. Aşı olmak gönüllölük esasına dayanır. Finlandiya'da çocukların büyük bir bölümü aşı programındaki aşıları almaktadır. Çocuklarınızın Finlandiya'ya gelmeden önce hangi aşıları vurulduğunu sağlık hemşiresine anlatınız.

Erkek çocukların sünnet edilmesi

Sünnet (ympärileikkaus) her zaman geri dönüşü olmayan bir cerrahi müdahaledir. Çocuk tıbbi olmayan nedenlerle sünnet edilirse, çocuğun bedensel dokunulmazlığına müdahale edilmiş olur. Sünneti yalnızca yasal yetkiye sahip hekim yapabilir. Sünnet işlemi için oğlan çocuğunun velilerinin yazılı rızası gereklidir. Çocuğun iki velisi bulunuyorsa, velilerin her ikisinin de rızaları gerekmektedir; yoksa, cerrahi işlem yerine getirilemez. Ođlan çocuğunun sünnet operasyonunu reddetme hakkı bulunmaktadır.

Kadın sünneti

Kızların cinsel organlarının kesilmesi suçtur. Bunun için birçok senelik hapis cezası verilebilir. Kızın cinsel organını yurtdişında kesilmesi de suçtur.

Genital mutilasyon birçok ciddi sağlık sorununa yol açar ve genellikle yetişkinlikte de sağlığa zararlıdır. Mutilasyon çocuklar için de korkutucu ve oldukça sarsıcı bir deneyimdir.

Diş tedavisi

Kamu sağlık kurumlarında sunulan diş sağlığı hizmetleri

Diş tedavisi için randevu almak isterseniz kendi belediyenizin diş polikliniğini arayın. Tedavi ihtiyacı ve ne kadar acil olduğu genellikle telefonda değerlendirilir. Eğer tedavi acil değilse aylarca randevu sırasında beklemek zorunda kalabilirsiniz. Yine de altı ay içerisinde tedaviye başlanmalıdır.

Akşamları ve hafta sonları nöbetler büyük birimlerde yoğunlaştırılmıştır. Küçük bir yerde yaşıyorsanız nöbetçi tedavi hizmeti için yakındaki başka bir şehre gitmeniz gerekebilir.

Özel diş tedavisi

Özel diş tedavisi kamusal diş tedavisinden daha pahalıdır. Finlandiya sosyal güvencesi kapsamına dahilseniz, masrafların bir kısmını Kela öder. Yine de Kela örneğinin sadece dış görünüşe etki eden tedavi gibi masrafları ödemez. Daha fazla bilgiyi Kela'nın internet sitesinden edinebilirsiniz.

Çocuklar

Belediye çocuklar için düzenli olarak diş sağlığı kontrolü düzenler. Okul çağından küçük çocuklara iki senede bir kontrol yapılır. Bazı şehirlerde diş muayenesi için eve çağrı mektubu gönderilir. Ayarlanan zaman sizin için uygun değilse, randevu hizmetlerini arayın ve zamanı değiştirin. Bazı şehirlerde kontrol için bizzat randevu almanız gerekir.

Ruh sağlığı

Hayatın zor dönemlerinde herkes yardıma ihtiyaç duyabilir. Zorluklar karşısında yalnız kalmayın. Finlandiya'da, örneğin, sağlık merkezleri ve psikiyatri poliklinikleri ile özel psikoterapistler ve doktorlar yardım ve destek sunmaktadır.

Başka bir ülkeye taşınmak, iş yerindeki sorunlar veya işimizi kaybetmek gibi zorlayıcı yaşam durumlarıyla karşılaşabiliriz. Ailevi sorunlar, boşanma, bir yakının ölümü, hastalık veya hayattaki başka değişiklikler, destek almamızı gerektiren kriz durumları olabilir. Örneğin bir çocuğun doğumu gibi olumlu bir olay da hayatımızı o kadar çok değiştirir ki, böylesine yeni bir durumda desteğe ihtiyaç duyabiliriz. Bazen, zorlu bir deneyimin üstünden zaman geçtikten ve yaşam normale döndükten sonra da aniden sıkıntılı bir durum gelebilir.

Nereden yardım?

Sorunlar hakkında aile ya da arkadaşlarla konuşmak bile çoğunlukla faydalı olur. Ancak bazen profesyonel yardıma da ihtiyaç duyabilirsiniz. Hemşire veya doktorunuzla birlikte durumunuz için ne tür bir desteğin en uygunu olduğu hakkında konuşabilirsiniz.

Terapi, ilaçlar ya da her ikisi birlikte çoğunlukla faydalıdır. Bazen hastanede tedavi görmek gerekebilir.

Eğer Finlandiya ikametgâhınız varsa, kendi sağlık merkezinizle iletişime geçin. Eğer acilen yardıma ihtiyacınız varsa bunu telefonda belirtin. Doktor gerekli durumlarda psikiyatri polikliniği veya bir başka ruh sağlığı birimi için sevk yazar. Doktor sevki olmadan doğrudan polikliniğe gidemezsiniz.

Sorunlarınız hakkında doktor veya hemşire gibi bir sağlık uzmanıyla güvenle konuşabilirsiniz. Sağlık uzmanlarının gizlilik yükümlülükleri vardır. Gizlilik yükümlülüğü, sizinle ilgili konuları diğer yetkililere anlatamayacakları anlamına gelir. Eğer başka bir sağlık uzmanı bilgilerinize ihtiyaç duyarsa, bu bilgilerin verilmesi için sizden izin alınır.

Kendi sağlık istasyonunuzdan ikamet yerinizde ruh sağlığı hizmetlerinin nasıl verildiği konusunda daha detaylı bilgi edinebilirsiniz.

İlaçlar

Finlandiya'da ilaçlar yalnızca eczaneden alınabilir. Ağrı kesici gibi reçetesiz ilaçlar doktor reçetesi olmadan da alınabilir. Ancak çoğu ilacı alabilmeniz için reçeteniz olmalıdır. Örneğin, antibiyotikler reçeteye satılır.

Eğer Finlandiya sağlık sigortası kapsamındaysanız, Kela birçok ilacın fiyatının bir kısmını öder. Reçetesiz satın alınan ilaçlar için ödeme yapılmaz. Geri ödeme, ancak ilk yükümlülük payı ödendikten sonra, yani takvim yılı başına 50 avro ile geri ödeme kapsamındaki ilaçlar satın alındıktan sonra alınabilir. İlk yükümlülük payı çocukları kapsamaz. 19 yaşına girdiğiniz yılın başından itibaren yürürlüğe girer.

2.7. Aile

Çocuk Finlandiya'da doğduğunda

Finlandiya'da bir aile çocuk sahibi olduğunda, çocuğun nüfusa kaydı hastanede yapılır. Ebeveynler, çocuğun adını ve ana dilini, Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesi'ne kendileri bildirmelidir. Çocuğun hangi ülkenin vatandaşı olduğunu alacağı, ebeveynlerin vatandaşlığına bağlıdır.

Çocuğun ana dili

Çocuk doğduğunda, çocuk için bir ana dil kaydedilmesi gerekir. Çocuğun ana dili olarak nüfus kayıt sistemine kaydedilmesi için yalnızca tek bir ana dil seçebilirsiniz. Dilerseniz bu dili daha sonra değiştirebilirsiniz.

Çocuğunuzun ana dili Fince veya İsveççe değilse, okulda Fince veya İsveççeyi S2 dersi kapsamında ikinci dil olarak görür. Ayrıca, çocuğunuz ana dili olarak kaydedilen dili de öğrenebilir. Ana dil eğitimi isteğe bağlıdır.

Aile ve iş hayatı arasında denge

Finlandiya'da aile ve iş hayatını birbirine uydurmak birçok ülkeye göre daha kolaydır. İşverenler çalışma saatleri ve yıllık izni yasalarına uyarlar. Bu yüzden çalışma saatleri esnek ve makuldür. Bu, aileniz ile daha fazla zaman geçirme olanağı sağlar.

Finlandiya'da birçok ailede her iki yetişkin de çalışır. Ailenizde küçük çocuklar varsa, çocuklara bakmak için genelde izne ayrılma olanağınız vardır. Ayrıca hem devlet hem de özel erken çocukluk eğitimi nitelikli ve hesaplıdır. Çocuğunuza evde bakıyorsanız veya bir bakıcı tutuyorsanız, Kela'ya destek başvurusu yapmanız da mümkündür.

Finlandiya'da kadınların çoğunluğu küçük çocukları olmasına rağmen işe gider. Kadınların bir işte çalışmak ya da öğrenim görmeleri için eşlerinden ya da ebeveynlerden izin almalarına gerek yoktur. Ailenin her iki yetişkini de işe gidiyorsa, para durumu daha sağlam olur.

2.8. Kriz durumları

Ekonomik zorluklar

Faturalarınızı ödeyemiyorsanız

Ödeyemediğiniz bir faturanız varsa faturanın geldiği yer ile hemen iletişime geçin. Çoğunlukla faturanızı ödemeniz için size ek vakit tanınır. Bu durumda faturaya sadece az bir gecikme ödemesi eklenir.

Kiranızı ödeyemiyorsanız

Kiranızı ödemiyorsanız, ev sahibinin kira sözleşmesini iptal etme hakkı vardır. Ev sahibinin kiracıya, kira sözleşmesinin iptal edildiğini bildirmesi gerekir. Genelde bu aşamada, ev sahibi ile halen kira ödemesi hakkında uzlaşılabilir. Kiranızı ödemiyorsanız; ev sahibi mahkemeden tahliye kararı alabilir. Bu, daireden taşınma ve ödeyemediğiniz kiralara ödeme yükümlülüğünüz olması anlamına gelir.

Ekonomik zorluklara destek

Hakkınız olan her sosyal yardıma başvurmuş olduğunuzu kontrol edin. Bu tür yardımlar örneğin işsizlik yardımı, konut yardımı, öğrenim desteği ve çocuklu aileler için ekonomik destekler olabilir.

Sizin ya da ailenizin gelir ve birikimi zorunlu günlük giderleri karşılamaya yetmiyorsa Kela'ya temel geçim desteği için başvurabilirsiniz. Zorunlu günlük giderlerden kasıt örneğin gıda, giyecek, sağlık hizmetleri ve barınma ile ilgili makul giderlerdir. Finlandiya'da kalıcı olarak ikamet ediyorsanız bu destek için başvurabilirsiniz.

Geçim desteğine başvurmadan önce hakkınız olan diğer desteklere (örneğin; işsizlik güvencesi, konut yardımı, emeklilik, öğrenim desteği, ebeveyn parası, hastalık parası, evde bakım desteği ya da nafaka yardımı) başvurun.

Fatura veya borçlarınızı ödemekte zorlanıyorsanız, adli yardım bürosunun mali ve borç danışma birimiyle iletişime geçebilirsiniz. Adli yardım bürolarının mali ve borç danışmaları ücretsizdir ve bu danışma devlet tarafından sağlanır.

Ayrımcılık ve İrkçılık

Ayrımcılık nedir?

Ayrımcılıktan söz edilirken, kişinin aynı konumda olan bir başka kişiye göre daha kötü biçimde davranıldığına ortaya koyulan farklı değerdeki davranışa göndermede bulunmaktadır. Uygulanan ayrımcılığın gerekçesi olarak, örneğin, farklı bir etnik köken, ulus ya da din gösterilebilir.

Ayrımcılık, örneğin, etnik kökeniniz nedeniyle size hizmet edilmemesi ya da bir işe alınma görüşmesinde yapacağınız iş için gerekli olmamasına karşın sizden kusursuz Fince bilgisine sahip olmanızın talep edilmesidir.

Eşitlik Yasası, yaşa, kökene, uyuğa, dile, dine, inanca, görüşe, siyasi etkinliğe, sendika etkinliğine aile ilişkilerine, sağlık durumuna, özürlülüğe, cinsel yönelime ya da herhangi başka bir kişisel nedene dayanılarak ayrımcılık yapılmasını yasaklamaktadır. Hiç kimse yukarıda sıralanan nedenlerden dolayı bir diğerinden daha kötü bir konuma düşemez.

İrkçılık ve diğer nefret suçları

Nefret suçu, gerekçesi mağdurun belli bir özelliğine karşı duyulan ön yargı ve düşmanlık olan bir suçtur. Bu tür özellikler etnik köken, din, inanç, cinsel yönelim, cinsel kimlik, cinsiyetin ifadesi, engel veya buna benzer başka bir özelliktir. Nefret suçunun hedefinde bir birey, bir grup, mülk, kurum veya bunların temsilcisi olabilir. Nefret suçu şiddet, hakaret, ayrımcılık, tehdit, taciz ve zarar verme olabilir. Eğer bir nefret suçunun mağduru olursanız, durumu polise bildirin.

Ayrımcılığa maruz kalmış olanlara destek

Çalıştığınız yerde ayrımcılıkla karşılaşırsanız, öncelikli olarak şefinizle iletişime geçin. Şefinizden herhangi bir yardım alamazsanız, iş güvenliği temsilcisine (työsuojeluvaltuutettu) ya da işçi temsilcisine (luottamusmies) başvurun. Sorun işyerinizde çözülmezse, bağlı bulunduğunuz bölgenin işyerinizde çözülmezse, bağlı bulunduğunuz bölgenin iş güvenliği idaresiyle (työsuojelupiiri) ya da kendi sendikanızla iletişim kurun.

Ayrımcılığa uğradığınızdan şüphe duyuyorsanız, Suç Mağdurları Nöbetçiliğinin ayrımcılık karşıtlığı danışmanlığı ile bağlantı kurabilirsiniz. Ayrımcılığa karşı danışmanlık telefonda hizmet vermektedir. Danışmanlığın iletişim bilgilerini, Suç Mağdurları Nöbetçiliğinin internet sayfalarından bulabilirsiniz.

Ayrımcılık Karşıtlığı Temsilcisi

İşyerinin dışında başka bir yerde ayrımcılıkla karşılaşırsanız ya da herhangi bir yerde ayrımcılık yapıldığı dikkatinizi çekmişse, ayrımcılık karşıtlığı temsilcisiyle (yhdenvertaisuusvaltuutettu) iletişime geçebilirsiniz. Konuya ilişkin olarak başka bir kişi adına ya da herhangi bir topluluğu temsilen de hareket edebilirsiniz.

Suçlar

Suç mağduru olursanız

Suç ihbarı

Her bireyin, işlenen suç hakkında polise bildirimde bulunma yani suç ihbarı hakkı vardır. Suç, nerede işlendiğine bakılmaksızın, her yerde polise bildirilebilir. Suç ihbarını:

- Polis merkezinin açık olduğu saatler içinde bizzat merkeze giderek veya
- Polisin internet sayfası üzerinden elektronik olarak yapabilirsiniz.

Mağdur Destek Hizmeti

Suç mağduruysanız, Mağdur Destek Hizmetinden destek ve rehberlik edebilirsiniz. Mağdur Destek Hizmeti ile telefon ve chat yoluyla bağlantı kurabilir ya da hizmet noktasına gelebilirsiniz. Mağdur Destek Hizmeti ücretsiz hukuki danışmanlık da sunmaktadır.

Şiddet

Şiddet nedir?

Örneğin şiddet aşağıdakiler olabilir.

- korkutmak, takip etmek, gözlemek
- baskı altında tutmak ve zorlamak
- vurmak, tekmelemek ve itip kakmak
- cinsel şiddet

Finlandiya'da şiddet suçtur. Aile bireylerine karşı kullanılan şiddet de suçtur. Dayak gibi, çocukları fiziksel olarak cezalandırmak da suçtur. Fiziksel cezalandırma çocuk için korkutucudur. Ayrıca çocuğun gelişimi için zararlı ve etkisiz bir çocuk cezalandırma yöntemidir.

Hem şiddete maruz kalan, hem de şiddet uygulayan yardım görebilir.

Namusa ilişkin şiddet

Namus şiddeti, aile bireylerinden birinin ailenin ya da akrabaların namusunu incitmiş olduğu düşünüldüğünde, amacı ailenin ya da akrabaların namusunu korumak adına kullanılan şiddettir.

Finlandiya'da ailenin ya da akrabaların namusunu korumaya çalışmak, tehdit, baskı ve şiddet için kabul edilir bir neden değildir. Şiddet uygulanan ve şiddeti uygulayanın kişilerin kültüründen bağımsız olarak, şiddet ve tehdit suçtur.

Şiddet karşısında yardım

Nollalinja Tel 0800 005 005 Her gün açık

Nollalinja, aile içinde fiziksel şiddete, cinsel şiddete maruz kaldıysanız veya şiddetle tehdit edildiyse arayabileceğiniz bir yardım hattıdır. Ne zaman isterseniz telefon edebilirsiniz. Hizmet çalışanları Fince, İsveççe ve İngilizce konuşmaktadır.

Kriz Merkezi Monika Tel 0800 05058 Hafta içi açıktır.

Kriz Merkezi Monika'nın destek hattı göçmen kadınlara yöneliktir. Destek hattı birçok dilde hizmet vermektedir. Aile içinde şiddete veya cinsel şiddete uğradıysanız ya da şiddet ile tehdit ediliyorsanız telefon edebilirsiniz.

İnsan ticareti ve zorunlu çalıştırma

İnsan ticareti Finlandiya'da suç sayılmaktadır. Aşağıdakiler insan ticaretidir:

- Bir insanı çok az ücret verilen ya da hiç ücret verilmeyen bir işte çalışmaya zorlamak
- Bir insanı para karşılığında fuhuşa zorlamak
- Bir insanı dilencilik yapmaya veya suç işlemeye zorlamak
- Bir insanı evlenmeye zorlamak

İnsan ticareti mağdurlarına yardım sağlanır. İnsan ticareti mağduru olduğunuzdan şüphe duyuyorsanız, insan ticareti mağdurlarına destek sistemi (ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä) ile iletişime geçin. İletişim bilgilerini ihmiskauppa.fi İnternet sitesinden bulabilirsiniz.

Eğer insan ticareti mağduruysanız veya insan ticareti kurbanı olduğunuzdan makul surette şüphe duyuluyorsa, Finlandiya için oturma izni alabilirsiniz. İnsan ticareti mağduru olarak oturma izni başvurusu yapabilmek için Finlandiya'da bulunmanız gerekir. Eğer olabildiğince savunmasız bir durumdaysanız, kalıcı oturma izni alabilirsiniz. İnsan ticareti mağdurlarına yönelik oturma izinleri hakkında daha detaylı bilgiyi Finlandiya Göçmenlik Dairesinden alabilirsiniz.

Eğer hâlihazırda Finlandiya oturma izniniz varsa ve işvereniniz tarafından istismara maruz kaldıysanız, oturma izninin uzatılması veya işveren tarafından istismara maruz kaldığınız için uzatılmış çalışma hakkı belgesi için başvurabilirsiniz. Eğer mevcut oturma izninizin süresi dolmak üzereyse ve görünürde yeni bir işveren yoksa, işveren tarafından istismar nedeniyle oturma iznine başvurun. Eğer geçerli bir oturma izniniz ve yeni bir işvereniniz varsa, işveren tarafından istismar nedeniyle belge için başvurun. Bu belge veya uzatılmış oturma izni yardımıyla istediğiniz herhangi bir sektörde çalışabilirsiniz.

2.9. Boş zamanların değerlendirilmesi

Kütüphaneler

Finlandiya'nın her bölgesinde belediye veya şehir kütüphanesi bulunmaktadır. Kütüphane kitap ödünç alabileceğiniz, dergi okuyabileceğiniz, bilgisayar kullanabileceğiniz, ders çalışabileceğiniz ya da farklı etkinliklere katılabileceğiniz bir yerdir.

Çok dilli kütüphane

Çok dilli kütüphanede 80 dilin üstünde materyal bulunmaktadır. Kütüphane Helsinki Pasila'dadır. Çok dilli kütüphanenin materyallerini Finlandiya'nın her yerinden ödünç alabilirsiniz. Kendi kütüphanenizin görevlisinden size istediğiniz materyali sipariş etmesini isteyebilirsiniz. Çok dilli kütüphane hakkında daha çok bilgiyi Helsinki bölgesinin ortak Helmet.fi-kirjastot internet sayfasında bulabilirsiniz.

Spor

Finlandiya'da spor çok yapılır ve bununla ilgili hobiler yeni insanlarla tanışmada ve arkadaş edinmede yardımcı olabilir. Eğitimden gözetiminde yapılan spor örneğin genellikle gönüllülük esasıyla faaliyet gösteren değişik spor kulüpleri tarafından düzenlenir.

Rehber eşliğinde sporu, örneğin belediyeler ve spor kulüpleri düzenler.

Spor yapma yerleri

Büyük şehirlerde özel spor merkezleri de bulunur. Bunların arz ve fiyatlarının doğrudan spor merkezlerinden öğrenilmesinde yarar vardır.

Doğada gezinti

Finlandiya doğası geniş kapsamlıdır. Doğada dolaşmak, kendi formunuza ve becerilerinize göre güzergah seçtiğiniz ve talimatlara uyduğunuz sürece, eğlenceli ve güvenlidir.

Buzda gezinme

Kışın Finlandiya'nın su alanlarının çoğunluğu buzla kaplıdır. Buz üzerinde örneğin yürüyebilir, paten kayabilir veya buzda balık tutabilirsiniz. Buz üzerinde hareket etmenin her zaman riskleri vardır ve güvenliğin dikkate alınması önemlidir. Buzun üstüne gitmeden önce buzun kalınlığı ve dayanıklılığını mutlaka açıklığa kavuşturun.

Her bireyin hakkı

Her bireyin hakkı, Finlandiya'da herkesin doğada özgürce hareket edebilmesi demektir. Her bireyin hakkı, Fin kültürü ve yasal mevzuatının ayrılmaz bir parçasıdır.

Özetle her bireyin hakkı

Şunları yapabilirsiniz:

- Yürüyerek, kayak yaparak veya bisiklet sürerek ormanlar, çayırlar ve su yolları gibi doğaya ait yerlerde dolaşmak;
- Hareket etmenin ve dolaşmanın izin verildiği yerlerde geçici olarak kalmak: Örneğin, insanların evlerinden yeterince uzak bir mesafede çadır kurabilirsiniz;
- Orman meyveleri, mantar ve koruma altında olmayan bitkileri toplamak;
- Olta balıkçılığı ve buz balıkçılığı (bazı su alanlarında olta balıkçılığı ve buz balıkçılığı yasaktır);
- Tekneyle veya kayıkla dolaşmak, yüzmek ve buz üstünde dolaşmak.

Şunları yapamazsınız:

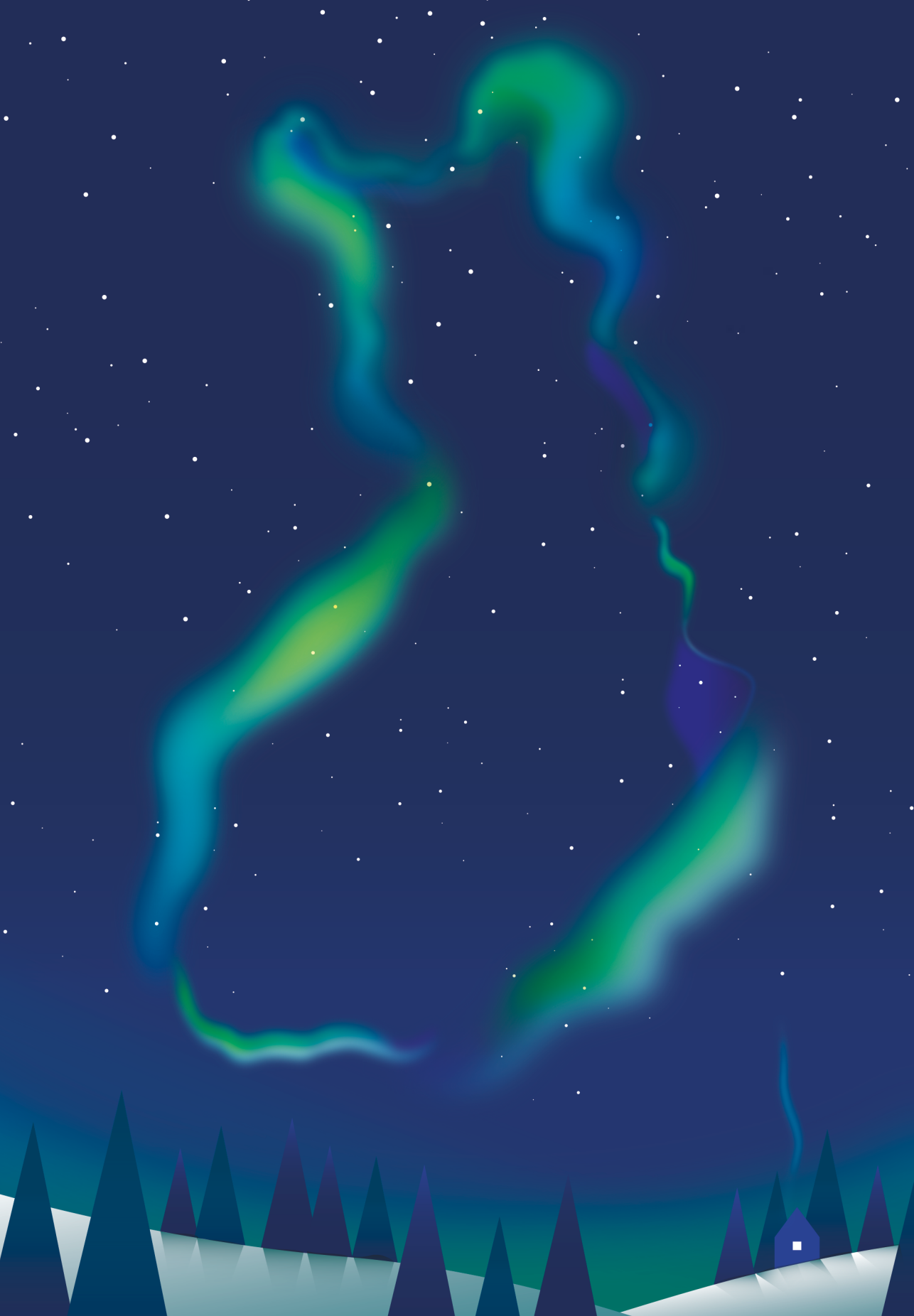
- Başkalarına ve doğaya zarar ve rahatsızlık vermek;
- Avlu bahçelerinde, ekili bahçelerde veya ekili tarlalarda dolaşmak;
- Hayvanları rahatsız etmek veya kuşların yuvalarına ve kuş yavrularına zarar vermek;
- Büyümekte olan ağaçları kesmek veya onlara zarar vermek;
- Kurumuş veya devrilmiş ağaçları, çok yıllık bitki ve çalıları, kara yosunlarını veya likenleri almak;
- Açık havada ateş yakmak;
- Evlerin çok yakınlarında kamp kurarak veya gürültü yaparak ev huzurunu bozmak;
- Çevreyi kirletmek;
- Arazide motorlu taşıt sürmek;
- Balık tutmak ve avlanmak.

Dernekler

Finlandiya'da nüfusa oranla fazlaca sayıda dernek bulunmaktadır. Yasaya göre, herkesin derneklere etkinlikte bulunma hakkı vardır. Dernek kurma özgürlüğü yabancıları da kapsar.

Örneğin, spor kulüpleri, kültür dernekleri, dostluk dernekleri veya dini dernekler gibi dernekler bulunabilir.

Finlandiya'da çok miktarda göçmenlerin kurmuş olduğu dernekler de bulunmaktadır. Göçmenlerin dernekleri veya kendi ülkelerinin dostluk dernekleri kendi kültürlerini yeni toplumda korumak ve geliştirmek için yardım edebilir, yetkililer ve diğer kuruluşlarla işbirliği yapabilirler. Patent ve Tescil Genel Müdürlüğü'nün, Yhdistysnetti hizmetinden değişik dernekleri arayabilirsiniz.

3. Finlandiya hakkında bilgiler

3.1. Finlandiya hakkında genel bilgi

Kısaca Finlandiya

Devlet

- Finlandiya bir cumhuriyettir ve Avrupa Birliği (AB) üyesidir.
- Finlandiya'nın başkenti Helsinki'dir.
- Finlandiya, özerk belediyelere bölünmüştür.
- Ahvenanmaa (Åland) Finlandiya'ya bağlı özerk bir bölgedir.

İnsanlar

- Finlandiya'nın nüfusu 5,5 milyondur.
- Finlandiya'nın ulusal dilleri Fince ve İsveççedir. (Finlerin yaklaşık % 5'i ana dili olarak İsveççe konuşur).
- Finlandiya'da Samiler de yaşamaktadır. Samiler Avrupa Birliğinin tek yerli halkıdır.
- Finlerin büyük çoğunluğu iyi İngilizce konuşur.
- Yabancı dil konuşanların oranı %8'dir.

İklim ve coğrafya

- Finlandiya, Kuzey Avrupa'da ve Baltık Denizi bölgesinde yer almaktadır.
- Finlandiya'nın komşuları Rusya (doğuda), Norveç (kuzeyde), İsveç (batıda) ve Estonya'dır (güneyde).
- Finlandiya'nın yüzölçümü toprakları ve iç gölleri ile beraber 338.432 km²'dir.

Ekonomi

- Finlandiya'nın para birimi Euro'dur.

Finlandiya'da trafik

Toplu taşıma

Toplu taşıma, Finlandiya'da iyi işlemektedir. Finlandiya'nın hemen hemen her yerine tren ve otobüsle seyahat edebilirsiniz. Birçok şehre hava yolu ulaşımı da vardır. Büyük şehir ve şehirlere yakın bölgelerde iyi çalışan yerel ulaşım da vardır. Genelde, yerel ulaşım otobüslerle işler.

Finlandiya'da demiryolu taşımacılığını VR işletir. Tren biletini VR'nin internet sitesinden, VR Matkalla mobil uygulamasından, bilet otomatlarından veya tren istasyonundaki bilet satış noktasından, VR'nin müşteri hizmetleri aracılığıyla telefon üzerinden veya R-Kioski'lerden satın alabilirsiniz. Tren tarifelerini VR'nin internet sitesinde veya tren istasyonlarında bulabilirsiniz.

Finlandiya'da birçok otobüs şirketi vardır. Uzun mesafe yolculuğu için otobüs biletini Matkahuolto firmasının internet sayfası üzerinden, Reiti ja liput isimli uygulamadan, Bussiliput isimli uygulamadan, Matkahuolto'nun ofislerinden veya otobüs şoföründen alabilirsiniz. Otobüs tarifeleri hakkında Matkahuolto'nun internet sayfasında veya Matkahuolto ofislerinde bilgi bulabilirsiniz.

Özel otomobil

Otomobiliniz varsa; trafik sigortası (liikennevakuutus) yaptırmanız gerekir. Trafik sigortasını, sigorta şirketlerinde yaptırabilirsiniz.

Finlandiya'da aracın muayene edilmiş ve kayıt olmuş olması gerekir. Muayeneyi, araç muayene istasyonları yapar. Kaydı, örneğin, araç muayene istasyonları, sigorta şirketlerinde ve araç bayilerinde yaparlar. Kaydı Traficom'un sayfasından internet üzerinden de yapabilirsiniz.

Finlandiya yasalarına göre, kışın otomobilde kar lastiği olması gerekir. Kışları çivili lastik ya da kış lastiği kullanılabilir. Çivili lastik olan otomobilleri, kaygan yollarda idare etmek daha kolaydır. Çivili lastiklerin yazın kullanımı yasaktır.

Sürücü belgesi

Yalnızca geçerli olan bir ehliyetiniz varsa Finlandiya'da araba sürebilirsiniz. Ehliyet alabilmeniz için en az 18 yaşında olmanız gerekir. Ehliyet almadan önce, otomobil sürme eğitimine katılmanız ve sürücü sınavını tamamlamanız gerekir. Sürücü eğitimini, sürücü kurslarında tamamlayabilirsiniz. Örneğin ehliyeti olan ve en az beş sene araç kullanma tecrübesi olan bir akrabanız veya tanıdığınız da size araba sürmeyi öğretebilir. Bunun için Traficom'dan öğretim izni alınması gerekir.

Finlandiya'da yabancı ehliyet

Bir AB ülkesinden veya AEA ülkesinden ehliyetiniz varsa, ehliyet Finlandiya'da da geçerlidir. Finlandiya'da kalıcı olarak ikamet etmeniz durumunda, ehliyetinizi Finlandiya ehliyetiyle de değiştirebilirsiniz.

Cenevre veya Viyana kara yolu trafiği anlaşmasına dâhil bir ülkenin ehliyeti ile Finlandiya'da en fazla iki sene boyunca araç kullanabilirsiniz. Finlandiya'ya kalıcı olarak ikamet etmek için yerleştikten sonra, yabancı ehliyetinizi Fin ehliyeti ile değiştirmek için iki yıl süreniz vardır. Ehliyetinizi zamanında değiştirmemeniz durumunda Finlandiya'da yeniden sürücü belgesi sınavına (teori ve sürüş sınavı) girmeniz gerekmektedir.

Ehliyetiniz, Cenevre veya Viyana Kara Yolu Trafiği Anlaşması'na dâhil olmayan bir ülkedense, bu ehliyet ile Finlandiya nüfus bilgi sistemine işlenmenizin ardından bir sene boyunca araba kullanabilirsiniz. Ehliyetinizi Fin ehliyetiyle değiştirmek istiyorsanız, sürücü belgesi sınavını geçmeniz gerekmektedir.

Yabancı ehliyetinizi Fin ehliyetiyle değiştirme başvurusunu Ajovarma'nın hizmet noktasında yapabilirsiniz. Ajovarma'nın internet sayfasından önden randevu alın.

Finlandiya medyası

Finlandiya'da basın özgürdür ve Finlandiya, yıllarca basın özgürlüğü endeksinin en üst sıralarında yer almıştır. Yleisradio yani Yle, kanalları birçok dilde önemli bilgiler sağlayan bağımsız bir kamu hizmeti medya şirkettir. Ayrıca Finlandiya'da birçok güvenilir özel medya kuruluşu ve kanalı vardır. Bu medya kanalları ve kuruluşlarının, doğru ve iyi habercilik etiklerini Kamusal İfade ve Konuşma Konseyi tetkik eder.

İnternette farklı dillerde birçok haber ve televizyon programı bulabilirsiniz. Örneğin Yle Fince, İngilizce ve Rusça dillerinde haber sunmaktadır. Yle ve diğer ticari kanalların programlarını televizyonun yanı sıra internet üzerinden de seyredebilirsiniz. Televizyon programlarının çoğu Fince'dir. Finlandiya'da yabancı dildeki programlar Fince alt yazılıdır, yani programları orijinal dillerinde de takip edebilirsiniz.

Finlandiya'da birçok gazete yayınlanmaktadır. Ülkenin en büyük gazetesi, Helsingin Sanomat'dır. Gazetelerin çoğu Fince'dir. Bazı yerleşim birimlerinde İsveççe gazeteler de yayınlanır.

Finlandiya devlet kanalı Yleisradio, yani Yle, bütün Finlandiya'da izlenebilen üç televizyon kanalı sunmaktadır. Yle kamu hizmetidir ve faaliyeti ödenen vergilerle finanse edilmektedir. Buna ek olarak Finlandiya'da, MTV3 ve Nelonen gibi birçok ticari televizyon kanalı da yayın yapmaktadır.

Finlandiya'da birçok radyo kanalı vardır. Kanalların çoğunluğu internet üzerinden de dinlenebilmektedir. Radyo kanallarının çoğu Fince'dir.

Finlandiya'da din ve kültür

Finlandiya nüfusu

Finlandiya nüfusu yaklaşık 5,5 milyondur. Finlandiya seyrek nüfuslu bir ülkedir. Nüfus özellikle şehirlerde ve yerleşim alanlarında yoğunlaşmıştır. Başkent bölgesinde bir milyonun üzerinde insan yaşamaktadır.

Fin nüfusu, örneğin, çoğu Finden farklı bir dil, kültür veya dine sahip farklı azınlıkları içerir. Finlandiya'nın geleneksel azınlıkları, ana dili İsveççe olan Finler, Samiler, Romanlar, Yahudiler ve Tatarlardır. Ayrıca Finlandiya'da örneğin Rusya'dan, Estonya'dan, Balkan ülkelerinden, Somali'den ve Irak'tan taşınmış insanlar da yaşamaktadır.

Finlandiya'daki dinler

Finlilerin çoğu Hıristiyan'dır. En büyük dini cemaat nüfusun %70'inin bağlı olduğu Finlandiya'nın Evangelist-Luteryan Kilisesi'dir. Finlandiya Ortodoks Kilisesi ikinci büyük dini cemaattir. Nüfusun %1'inden biraz fazlası Ortodoks Kilisesi'ne bağlıdır. Evangelist-Luteryan Kilisesi'nin ve Ortodoks Kilisesi'nin Finlandiya'da özel bir konumu vardır. Bu kiliseler, vergi toplar.

Finlandiya'da on binlerce Müslüman yaşamaktadır. Ama sadece bir kısmı İslam Cemaatine bağlıdır. Ayrıca Finlandiya'da yaklaşık iki bin Yahudi yaşamaktadır. Helsinki'de ve Turku'da sinagog vardır.

Finlandiya'daki diğer dini cemaatler Finlandiya Katolik Kilisesi, Pentecostal Kilisesi, Finlandiya Bağımsız Kilisesi, Finlandiya Adventist Kilisesi ve Jehova Şahitleridir.

Finlandiya'da yaşayan bireylerin yaklaşık üçte biri, resmî olarak herhangi dini bir cemaatin mensubu değildir.

Finlandiya'da din özgürlüğü ve ibadet

Finlandiya'da din özgürlüğü vardır. Finlandiya'da yaşayan herkesin kendi dinini seçme ve ibadet etme özgürlüğü vardır. İstenmiyorsa herhangi bir din seçme gerekliliği yoktur. Ayrıca kimsenin ibadet etme zorunluluğu da yoktur.

Çocuğun dininin ne olduğuna ebeveynler karar verir. Eğer ebeveynler fikir ayrılığına düşerse, çocuk hiçbir dine mensup olmaz. Eğer mahkeme, ebeveynlerden birini çocuğun velisi olarak atadıysa, bu ebeveyn çocuğun dini konusunda tek başına karar verebilir.

Reşit, yani 18 yaşını doldurmuş kişi kendi dini hakkında karar verebilir.

Finlandiya'da seçimler ve oy kullanma

Finlandiya'da seçimlerle belediye meclisi, refah bölgesi bölge konseyi, parlamento ve cumhurbaşkanı seçilir. Finlandiya'da ayrıca Avrupa Parlamentosu seçimlerinde de oy kullanılır. Normalde, 18 yaşını doldurmuş tüm Finlandiya vatandaşlarının oy kullanma hakkı vardır. Finlandiya vatandaşı olmasanız bile, belediye, bölge ve Avrupa Parlamentosu seçimlerinde oy kullanma hakkınız olabilir.

Yasalar ve Haklar

Temel haklar

Yasalara göre, Finlandiya'da yaşayan herkesin hak ve yükümlülükleri vardır. Aşağıdaki hak ve yükümlülükler, Finlandiya'da yaşayan yabancıları da ilgilendirir.

Haklar

- Herkesin eşit muamele görme hakkı vardır. Kimseye, örneğin cinsiyeti, yaşı, dini ve sakatlığından dolayı değişik muamele yapılamaz.
- Herkes, serbestçe görüşlerini söyleyebilir ve yazabilir.
- İnsanlar toplantı ve miting düzenleyebilir ve toplantı ve mitinglere katılabilirler. Miting düzenlenmeden önce, bu konuda polise önceden haber verilmelidir.
- Kimse ölüm cezasına çarptırılmaz ve kimseye işkence yapılamaz.
- Herkes kendi yaşayacağı ikamet yerini seçebilir ve Finlandiya'da serbestçe hareket edebilir.
- Herkesin özel yaşamını koruma hakkı vardır. Diğer bir kişinin mektupları okunmamalı ve başkasının telefon konuşması dinlenmemelidir.
- Herkes kendi dinini seçebilir. İstenmiyorsa, herhangi bir dini seçmek zorunluluğu yoktur.

Yükümlülükler

- Finlandiya'da yaşayan ya da bulunan herkesin, Finlandiya yasalarına uyması gerekir.
- Yaklaşık 7-18 yaşındaki bireylerin okuma zorunluluğu vardır.
- Finlandiya'da çalışanların çoğu zaman maaşlarından Finlandiya'ya vergi ödemeleri gerekir.
- Her kişinin çağrıldığında, mahkemede tanıklık yapma yükümlülüğü vardır.
- Ebeveynlerin, çocuklarına bakma yükümlülükleri vardır.
- Bir kaza meydana gelirse, herkesin yardım etme yükümlülüğü vardır.

Finlandiya'da yasalar

Finlandiya toplumunu ve toplumun işleyişini yasalar belirler. Bu yasalardan en önemlisi anayasadır (perustuslaki). Finlandiya'da yaşayan her kişinin, yasalara uyma zorunluluğu vardır. Resmi görevlilerin de yasaya uyma zorunlulukları vardır. Yasaları, parlamento koyar. Kim olursa olsun, resmi görevlinin yasalara karşı geldiğinden şüpheleniyorsa başsavcıya (oikeuskansleri) ya da parlamentonun kamu denetçisine (eduskunnan oikeusasiamies) şikâyetle bulunabilir. Finlandiya'nın ve Finlandiya'da yaşayan kişilerin Avrupa Birliği yasalarına da uymaları gerekir.

Kadın ve erkek arasındaki eşitlik ve ayrımcılık karşıtlığı

Kadın ve erkek arasında eşitlik

Finlandiya yasalarına göre, erkekler ve kadınlar aynı haklara sahip bulunmaktadır. Evli kadınların da erkeklerle aynı hakları vardır.

Kadınlar ve erkekler kimle evleneceklerine kendileri karar verebilirler. Bir kişiyi evlilik yapmaya zorlamak Finlandiya'da suçtur. Örneğin, ebeveynlerin çocuklarını evlenmeğe zorunlu kılma ya da bu yolda baskı uygulama hakları yoktur. Gerek kadının, gerekse erkeğin boşanma başvurusunda bulunma hakkı vardır. Diğer eşin rızası olmadan da boşanılabilmektedir.

Şiddet Finlandiya'da her zaman bir suçtur. Aile içinde ve çift ilişkisinde uygulanan şiddet, örneğin, dayak atmak ve cinsel şiddet her zaman suçtur.

İş hayatında eşitlik

İş hayatında kadınlara ve erkeklere aynı şekilde davranılmalıdır. Cinsiyete dayanarak ayrımcılık yapmak suçtur. Bu, örneğin, cinsiyete dayanarak erkeğe kadından daha fazla ücret ödenemeyeceği ya da kadın çalışanın gebe olması nedeniyle işten çıkartılmayacağı anlamına gelmektedir.

Eşitlik Yasası, cinsiyet nedeniyle ayrımcılık yapmayı yasaklamaktadır. Eşitlik Temsilcisi, Eşitlik Yasası'na uyulup uyulmadığını denetleyen resmi yetkilidir. Cinsiyet nedeniyle iş hayatında ayrımcılığa uğratıldığınızdan kuşku duyuyorsanız, Eşitlik Temsilcisi'yle (tasa-arvovaltuutettu) ya da kendi meslek sendikanızla iletişime geçebilirsiniz.

Ayrımcılık karşıtlığı

Finlandiya yasalarına göre, bütün insanlara eşit davranılmalıdır. Ayrımcılık yapmak bir suçtur.

Cinsel azınlıkların ve cinsiyet azınlıklarının hakları

Finlandiya yasalarına göre bir insana, cinsel yönelimleri dolayısıyla ayrımcılık yapılamaz. Yasa aynı zamanda cinsiyet kimliği ve cinsiyeti dile getirme gerekçeleriyle de ayrımcılık yapılmasını yasaklar.

Finlandiya'da aynı cinsiyetten olan iki kişi birbiriyle evlenebilir.

Çocuk hakları

Finlandiya'da çocuğun özel olarak korunma ve bakım hakkı vardır. Çocuğun kendi görüşlerini dile getirme hakkı vardır. Çocukla ilgili konular hakkında karar alınırken, çocuğun görüşlerinin dikkate alınması hakkı vardır. Finlandiya yasalarına göre, çocuğa karşı fiziki güç kullanarak cezalandırmak yasaktır ve bu tür bir hareket cezalandırılabilir.

Özürülülerin hakları

Yasalarca, özürülülere ayrımcılık yapılamaz. Özürülülerin normal bir hayat yaşama hakları vardır, örneğin eğitim görme, çalışma ve aile kurma hakları gibi. Eşitlik yasasına göre, işverenin ve eğitim veren kurumun, özürülülerin iş bulma ve eğitim yeri edinme olanaklarını iyileştirmeleri gerekmektedir. Örneğin, iş ortamı, bir özürülünün daha rahat hareket edebilmesi doğrultusunda değiştirilebilir.

Önemli kurumlar

Finlandiya Göçmenlik Dairesi

Finlandiya'ya taşınırken, Finlandiya Göçmenlik Dairesine yani Migri'ye oturma izni başvurusu yapmalı veya oturma hakkı kaydı yaptırmalısınız. Oturma iznine gerek olup olmadığı, nerenin vatandaşı olduğunuza ve ayrıca hangi sebeple ve ne kadar süreyle Finlandiya'ya geleceğinize bağlıdır. Finlandiya Göçmenlik Dairesi ayrıca iltica ve vatandaşlık başvurularını da değerlendirir.

Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesi

Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesi DVV, Finlandiya'da ikamet eden kişilerin bilgilerinin kaydedildiği nüfus kayıt sisteminden sorumludur. Yurt dışından Finlandiya'ya, Finlandiya içinde veya Finlandiya'dan taşındığınız zaman, Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesine taşınma bildirimini yapmalısınız. Eğer Göçmenlik Dairesi veya vergi dairesinden kimlik numarası almadıysanız, Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinden alabilirsiniz. Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Dairesinin hizmet birimlerinde, sivil nikâh ve noter işlemleri gibi işlemler de halledilir. Birçok işlemi elektronik olarak internet üzerinden halledebilirsiniz.

Vergi İdaresi

Vergi İdaresi Vero'nun ofislerinden vergi kartı alabilir, vergi yüzdenizi değiştirebilir veya vergiyle ilgili konular hakkında soru sorabilirsiniz.

Eğer internet bankacılığınız veya mobil sertifikanız varsa, Vero'nun Oma-Vero internet hizmetinde birçok vergi işlemi elektronik olarak halledebilirsiniz. Örneğin yeni bir vergi kartı isteyebilir veya vergi beyannamenizi kontrol edebilirsiniz.

Kela

Finlandiya Halk Emeklilik Kurumu Kela Finlandiya'da yaşayanların çeşitli hayat koşullarındaki temel güvenceleriyle ilgilenir. Diğer gelirleriniz düşük olduğunda Kela'dan maddi destek alabilirsiniz.

Kela'nın destekleri örneğin şunlardır:

- Konut yardımı
- Hastalık veya engelli olmaya ilişkin destekler
- İşsizlik güvencesi
- Öğrenci destekleri
- Çocuklu ailelerin destekleri
- Halk emekliliği maaşı, güvenceli emeklilik maaşı ve emekliler için diğer destekler
- Geçim desteği

Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu

Çalışma ve Ekonomik Kalkınma Bürosu TE Bürosu'nun (TE-toimisto) hizmetleri örneğin

- İstihdam hizmetleri
- İş gücü eğitimi
- Girişimcilere hizmet
- Meslek seçimi rehberliği

Sosyal Hizmetler Bürosu

Her belediyede, belediyenin sakinlerine aşağıdaki konularda hizmet veren sosyal hizmetler bürosu/sosyal büro (sosiaalipalvelutoimisto/sosiaalitoimisto) bulunmaktadır:

- Çeşitli sorun durumlarında danışmanlık
- Aileler için destek hizmetleri
- Yaşlılar ve engelliler için hizmetler
- Akşamları ve hafta sonları sosyal ve kriz acil servisi

Sosyal hizmetler bürosunun iletişim bilgilerini kendi belediyenizin internet sitesinde bulabilirsiniz.

Polis

Polisin (Poliisi) görevleri arasında toplumun düzen ve güvenliğini sağlamak ve ayrıca suçları önlemek ve bunları soruşturmak yer alır. Polis ayrıca Fin pasaportu, kimlik kartı ve yabancıların kimlik kartlarını da düzenler.

Ayrımcılık Karşıtlığı Temsilcisi

Ayrımcılık Karşıtlığı Temsilcisi (Yhdenvertaisuusvaltuutettu) YVV, eşitliği sağlayan ve ayrımcılığa müdahale eden resmî kurumdur. Temsilci yabancıların statüsünü ve haklarını gözetir ve temsil eder.

Ayrımcılık karşıtlığı temsilcisi, talimat ve danışmanlık verebilir, tavsiyede bulunabilir ve ayrımcılıkla ilgili durumlarda uzlaşma sağlanmasında yardımcı olur.

Ministry of Economic Affairs
and Employment of Finland

 Kotoutuminen.fi
Integration.fi

infoFinland.fi